GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1929, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 8 KAINA 5 CENTAI KETVIRTADIENIS, VASARIO-FEB. 20, 1936 VOL.-METAI XX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Apskritai imant, Amerikos lietuviai Lietuvos nepriklausomybės šventę gražiai paminėjo. Būta pritaikintų programų per radio ir svetainėse. Daugely lietuvių bažnyčių atlaikytos pamaldos už laisvės kovotojų sielas ir pasakyti pritaikinti pamokslai.

Pereitą savaitę prasidėjo Lietuvos ir Vokietijos ekonominės derybos. Prieš kelis metus Lietuva turėjo plačius prekybos ryšius su Vokietija. Užstojus nazių valdžiai, prasidėjo ekonominis karas prieš Lietuvą. Naziai tikėjosi parblokšti Lietuvą ir be ginklų pavartojimo užkariaut Klaipėdos kraštą. Tačiau tas karas padarė ne vienai Lietuvai žalos, bet ir Vokietijai. Kas iš tų derybų išeis, tuo tarpu sunku pasakyt.

"Vienybės" leidėjai, minėdami laikraščio 50 metų sukaktį, išleido "auksinio jubiliejaus numerį."

Tas numeris susideda iš 32 puslapių, gausiai iliustruotas laikraščio leidėjų, redaktorių, bendradarbių ir rėmėjų atvaizdais.

Dabartinė "Vienybė" savo pradžią išveda iš "Wienibes Lietuwniku," kurią įsteigė ir pradėjo leist Juozas Paukštys 1886 metais, vasario 10-tą, Plymouth, Pa. 1907 metais "W. Liet." buvo perkelta į Brooklyn, N. Y., ir pavadinta "Vienybe."

Laikraštis per savo ilgą gyvavimą yra keitęs pakraipą. Protarpiais buvo vedamas katalikiškai tautinėj dvasioj, protarpiais liberališkai-tautinėj dvasioj. Tai priklausydavo, kokių pažiūrų žmonės ją vesdavo, redaguodavo ar turėdavę į leidėjus įtakos.

Jubiliejiniam numery yra keli straipsniai nušviečiantys "W. L." pirmuosius metus ir ano meto lietuvių tautinę, kultūrinę ir ekonominę būklę, judėjimą ir veikimą.

"Darbininkas" kelia sumanymą įsteigti fondą rėmimui prof. Pr. Dovydaičio, kurį tautininkų vyriausybė pašalino iš universiteto profesoriaus vietos. "Atimant nuo jo tarnybą, norima palikti jį be lėšų ir galimybės leisti mokslo žurnalus, kas, žinoma, savaime užmuš jo įtaką visuomeniniame gyvenime" — sako "Darbininkas." Tuo pačiu tarpu dienraštis "Draugas" kelia mintį prie Katalikų Federacijos Centro įsteigti fondą "visų persekiojamų Lietuvos katalikų veikėjų rėmimui."

DULR pranešimu Amerikos lietuvių spaudai, Lietuvos vyriausybė pradėjus rūpintis Seimo rinkimų įstatymo paruošimu. Koks bus tas įstatymas ir patys rinkimai, tuo tarpu nežinia. Šiais laikais Europoj, ypač diktatoriškai valdomose šalyse, būna keisčiausių rinkimų, kurie jokiu būdu negali būt laikomi tautos valios išraiška, o yra tik iš jos pasityčiojimas.

Meksikos katalikų episkopatas išsiuntinėjo viso pasaulio katalikams raštą, kuriame prašo melstis už meksikiečius katalikus, kurie gyvena baisioje priespaudoje.

Tą laišką yra pasirašęs Apaštalų Sosto Delegatas Meksikai monsignoras Leopoldo Ruiz y Flores, kuris ištremtas gyvena Am. J. V.

Tame rašte yra nurodyta, kad dabartiniais laikais Bažnyčia Meksikoj neturi legalės egzistencijos; dėl 16 milijonų katalikų ten gali tarnauti tik 197 kunigai; visos dvasinės seminarijos uždarytos; Bažnyčiai uždrausta rūpintis švietimu, tuo tarpu vyriausybė visur brukanti bedievystę ir socializmo doktrinas; Bažnyčiai uždrausta palaikyt labdaringas organizacijas; kai kuriuose steituose uždarytos visos bažnyčios, kituose palikta vos po keliatą.

"ELTA" APIE VOLDEMARININKŲ SĄMOKSLĄ IR APIE JŲ NUBAUDIMĄ

Kaunas, sausio 22 (Elta).—Praėjusių metų pabaigoje bendraminčiai Voldemaro, kuris buvo nuteistas už dalyvavimą 1934 m. birželio mėn. 7 d. riaušėse, Karutis, Skurauskas ir Sinkevičius sumanė išlaisvinti Voldemarą iš kalėjimo ir pastatyti jį vyriausybės priešakyje. Šiuo tikslu jie pradėjo rengti sukilimą.

Karutis, Skurauskas ir Sinkevičius gamino ir platino proklamacijas, kuriose diskredituojama Vyriausybė, visuomenė kurstoma sukilti, nuversti valdžią ir naujos valdžios priešakyje pastatyti Voldemarą; taip pat stengėsi įtraukti į sąmokslą daugiau žmonių.

Suvilioję keletą žmonių, pradėjo paruošiamuosius sukilimo darbus: pas Karutį, Skurauską ir kitose vietose buvo padaryti slapti susirinkimai, kuriuose pasiskirstyta rengimo darbu, sutarti slaptažodžiai, svarstyta sukilimo planas ir net prieita prie santykių užmezgimo su vienos kaimyninės valstybės piliečiais. Šitas darbas buvo varomas, kol juos suėmė saugumo organai ir perdavė teismui. Šių metų sausio 1 d. Karo Lauko Teismas, išžiūrėjęs Karučio, Skurausko, Sinkevičiaus ir kitų bylą, pripažino juos kaltais ruošus sukilimą ir nubaudė: Karutį, Sinkevičių ir Skurauską — mirti, Žiškų ir Preibį — 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, Ivanauską — 10 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, Marmą — 8 met. sunk. darbų kalėjimo. Atsarg. pulk. leit. Mačiuika, Žukauskas ir vyr. puskarininkis Bačianskas išteisinti.

Nuteistieji mirti įteikė Respublikos Prezidentui malonės prašymą. Respublikos Prezidentas pakeitė nuteistiesiems mirties bausmę sunkiųjų darbų kalėjimu iki gyvos balvos.

VASARIO 16-TOS PROGRAMA IŠ KAUNO

Paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 18-tų metinių, Vasario 16-tą Lietuvos valstybinis teatras davė iškilmingą koncertą, kurio dalį Amerikai pertransliavo didžiulė National Broadcasting kompanija.

Wyoming Klony pertransliavimas girdėjosi neblogai. Programa čia pasigirdo 2:30 po pietų, užsibaigė 3:00 p. p.

Valstybės Operos choras, diriguojamas J. Štarkos, sudainavo: "Pasisėjau žalią rūtą," Eimonto; "Už jūrų marių," Banaičio; "Sens Rambyne," Štarkos; "Vai ir prijojau," Karoso; "Pamylėjau vakar," Bendoriaus.

Valstybinės operos solistė Vl. Grigaitienė padainavo: "Kad aš našlaitėlė," Kačanausko; "Aš augau pas tėvelį," Šimkaus; "Ko vėjai pučia," Šimkaus; "Už jūrų marių," Gaubo.

Valstybinės operos solistas Antanas Sodeika padainavo: "Augo girelėj," Dambrausko; "Žalioj lankelėj," Tallat-Kelpšos; "Mano gimtinė," Šimkaus.

Paaiškinimai girdėjosi lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis. Gal būt, programa būt padarius dar didesnio įspūdžio, jei geros valstybinės operos pajėgos—choras, orkestras ir solistai — būtų išpildę vieną kitą didesnį patrijotinį dalyką.

NUKOVĖ AŠTUONIS JAPONUS

Tokio, Japonija.—Vasario 13-tą gautas pranešimas, kad Manchukuo ir Mongolijos pasieny nukautas vienas japonų afiiceris ir 7 kareiviai.

Japonų šaltiniai paduoda, kad susirėmimų metu Sovietų orlaivis mėtęs bombas ant japonų ir mančukiečių kareivių, tačiau nuostolių jiems nepadarė.

Šie įvykiai japonų militaristų tarpe sukėlė lermo. Jie reikalauja, kad vyriausybė imtųsi energiškesnių žygių prieš Mongoliją ir Sovietų Rusiją.

"MARGUČIO" PROGRAMA IŠ CHICAGOS

Antano Vanagaičio, "Margučio" leidėjo, surengtoji programa paminėjimui Lietuvos Nepriklausomybės vasario 16-tą per Columbia Broadcasting Sistemą Wyoming Klony girdėjosi visiškai aiškiai.

Pirmiausia Chicagos stoties pranešėjas trumpai, bet puikiai paaiškino apie Lietuvos padėtį ir jos nepriklausomybės paskelbimo 18-tas metines sukaktuves.

Orkestras pagrojo "Ant kalno karklai siūbavo."

Choras, orkestrui pritariant, sugiedojo tautos himną — Lietuva tėvynė mūsų."

Lietuvos Pasiuntinys Povilas Žadeikis iš Washingtono pasveikino Amerikos ir Lietuvos lietuvius su Vasario 16-tos švente.

Choras, orkestrui pritariant, padainavo "Kur bėga Šešupė," Sasnausko," "Kas tie sodai," Šimkaus, "Tris dienas tris naktis," "Laisvės Varpas" ir "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim," A. Vanagaičio.

Programos vedėju buvo A. Olis.

Programa, kuri tęsėsi penkioliką minučių, transliuota ir į Lietuvą. Kaip ji ten išėjo, sužinosime iš pačios Lietuvos laikraščių.

MIRĖ A. I. GUČKOV

Paryžius. — Vasario 15-tą mirė Aleksandr Ivanovič Gučkov, 74 metų amžiaus, buvęs Rusijos Dūmos prezidentas.

1917 metais Gučkovas dalyvavo delegacijoj, kuri įteikė carui Nikalojui ultimatumą atsistatydinti nuo Rusijos imperijos sosto.

Įsigalėjus bolševikams, Gučkovas turėjo pabėgt užsienin.

Chicago, Ill. — Vasario 12-tą banditai apiplėšė artistą Jackie Coogan ir jo mylimąją Betty Grable. Banditai atėmė 50 dol. grynais ir $5000 vertės gražnų (jewelry).

Mechanicsburg, Pa. — Vasario 14-tą dėl gausaus sniego susmuko penkių trobesių stogai.

ITALAI GIRIASI LAIMĖJIMAIS

Roma. — Vasario 15-tą vyriausybė gavo iš savo armijos, veikiančios Etijopijos šiaurėje, štabo pranešimą apie naujus laimėjimus.

Pranešta, kad maršalo Badoglio vadovaujama italų kariuomenė užėmus 300 kvadratinių mylių naujos teritorijos su Scelicot, Antalo, Belesat, Dans miestais ir 35 kaimais. 80,000 etijopų esą turėję pasitraukt iš užimtų pozicijų.

Italai giriasi nukovę kelis tūkstančius etijopų, 15 tūkstančių sužeistų. Savo nuostolius italai paduoda žymiai mažesnius — apie 5 šimtus nukautų ir apie tūkstantį sužeistų.

NEPAPRASTA BYLA

Moncton, N. B., Canada. — Vasario 13-tą čia prasidėjo nepaprasta byla, kurioj susieina keli sunkūs kriminališki nusikaltimai.

Mrs. May Bannister yra kaltinama, kad norėdama išviliot iš dviejų vyrų (su kuriais ji palaikius artimus santykius) pinigų, apsimetė neščia. Kad savo apsimetimą paremti prirodymais, ji pasiryžo pavogti svetimą kūdikį. Į tą darbą įtraukė savo du sūnu. Sausio 5-tos naktį jiedu įsilaužė į Philip Lake namus. Šeimininką nužudė, o kad paslėpt savo darbo pėdsakus sudegino namus.

Mrs. Marshall Ring, Lake neteisėta žmona, su vyriausiu vaiku mirtinai užšalo lauke.

MILITARIS SUKILIMAS PARAGUY'JUJ

Buenos Aires, Argentina. — Vasario 17-tą čia gautas pranešimas, kad Paraguay'juj prasidėjęs militaris sukilimas prieš esamą vyriausybę. Sukilėliams vadovauja Chaco karo veteranai pulkininkai Smith ir Recalde. Prezidento Eusebio Ayala vyriausybė tikisi sukilimą numalšinti.

Vėlesni pranešimai paduoda, kad prez. Ayala vyriausybė nuversta, pats Ayala pabėgo užsienin. Laikinąją vyriausybę sudarys militariai lyderiai.

UŽDARĖ ROJALISTŲ ORGANIZACIJAS

Paryžius. — Vasario 13-tą ministerių kabinetas nutarė uždaryt rojalistų organizacijas. Policija iškrėtė "Action Francaise" centrą ir paėmė įvairius dokumentus.

Vyriausybė kovą prieš rojalistus paaštrino po to, kai jauni rojalistai užpuolė ir gerokai sumušė socijalistų partijos lyderį Leon Blum. Dėl to įvykio socialistai parlamente pakėlė didelį triukšmą ir pareikalavo, kad vyriausybė prieš rojalistų judėjimą ir akciją imtųsi priemonių.

GRAŽI ŠEIMYNA

Wildwood, N. J. — Vasario 13-tą Mrs. William Anderson susilaukė 18-jo kūdikio. Mrs. Anderson turi 39 metus, o jos vyras 47. Šešiolika vaikų gyvena, du jau vedę, dešimt lanko mokyklą.

Dublin, Airija. — Vasario 9-tą krito ni[illegible] arklio ir mirtinai užsimušė A[illegible]os prezidento jauniausias sū[illegible] Brian de Valera, 20 m. amžiaus.

LRKSA JUBILIEJINIO VAJAUS EIGA

MICHIGAN APSKRITIS RENGIA VAJAUS VAKARĄ IR SUSIVIENYMO AUKSINIO JUBILIEJAUS PAMINĖJIMĄ

Nors pereitą savaitę visi geri lietuviai patrijotai buvo užimti Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimo rengimo reikalais, bet dėl to Susivienymo vajus nei kiek nenukentėjo. **Priešingai, daugely vietų buvo išnaudota proga ir paaiškinta žmonėms, kad tik dedantis į tokią didelę centralinę organizaciją, kaip mūsų Susivienymas, surišime išeiviją į krūvą, gaivinsime lietuvystę ir apsaugosime ją nuo ištautėjimo pavojų.**

Sausio 26-tą Newark, N. J., įvykęs New York ir New Jersey apskrities kuopų atstovų susirinkimas plačiai svarstė vajaus reikalus. Susirinkimas pareiškė pageidavimą, kad kuopos savo kolonijose rengtų vajaus prakalbas ir kad apskrities valdyba, kur tik gali, padėtų. Susirinkimas ragina Susivienymo narius tėvus ir motinas prirašyt savo vaikus.

Vasario 22-rą Michigan apskritis Lietuvių svetainėj, Detroit, Mich., rengia agitatyvišką vajaus vakarą. Rengėjai užkvietė Susivienymo Prezidentą Leonardą Šimutį su prakalba. Reik tikėt, kad jų pastangos duos gerų vaisių. **Šis vakaras kartu bus paminėjimas Susiv. 50 metų jubiliejaus. Taigi, Michigan apskritis vienas iš pirmųjų pradeda minėti svarbų Susivienymo auksinį jubiliejų.**

ŽMONA NUKOVĖ SAVO VYRĄ

Columbia, Mo. — Vasario 14-tą vietos viešbuty atrado sunkiai pašautą į vidurius studentą Warren Thornton Phister, 26 m. amžiaus, ir jo žmoną pašautą į petį.

Phister už kelių valandų mirė. Prieš mirtį jis apkaltino savo žmoną, kad jį pašovus. Phister buvo turtingo Kansas City apdraudos agento sūnus ir vedė gražią britę prieš savo tėvų valią. Varginga padėtis, stoka pinigų, sako, buvus ginčų ir tragedijos priežastis.

BANDITAS DVASIŠKIO RŪBUOSE

Chicago, Ill. — Vasario 8-tą banditų gauja apiplėšė Oak Lawn Trust and Savings Bank.

Banditų lyderis buvo pasirėdęs dvasiškio rūbais ir dėlto kasierius Derk Friezenberg net anksčiau atidarė duris. Tik kuomet bandito rankose pasirodė žvilgantis revolveris, suprato, su kuo turi "bizni."

Yonkers, N. Y. — Vasario 15-tą sprogus aliejiniam pečiui užsidėgė namas. Mirtinai sudegė trys asmenys.

SUDEGĖ DVIDEŠIMT ŽMONIŲ

Lakewood, N. J. — Vasario 12-tą sudegė Victoria Mansion viešbutis.

Žuvo 15 asmenų. Kai kurių žuvusių kūnus iš griuvėsių išėmė tik į antrą ar trečią dieną.

Keliolika asmenų sužeistų, iš jų 8 sunkiai.

Kadangi buvo labai šalta, tai ugnį likvidavus, griuvėsiai apsitraukė ledais. Už tai žuvusių atkasinėjimas buvo sunkus.

ĮSPANIJOS KAIRIEJI LAIMĖJO RINKIMUS

Madridas, Ispanija. — Vasario 16-tą įvyko generaliai rinkimai, kuriuos nežymia persvara laimėjo kairieji. Keliose vietose tarp dešiniųjų ir radikalų įvyko susirėmimų, kuriuose užmušti šeši asmenys.

Sofija, Bulgarija. — Vasario 12-tą Asparačuve keleivinis traukinis įvažiavo į prekinį traukinį. 13 žmonių žuvo.

McRae, Georgia.—Vasario 14-tą siautusi audra padarė daug nuostolių. Žuvo du gyventojai.

ŠV. KAZIMIERO AKADEMIJOS SIDABRO JUBILIEJUS

CHICAGO, Ill. — Šiemet pirmajai Amerikos lietuvių akštesniojo mokslo įstaigai — Šv. Kazimiero Akademijai — sueina 25 metai nuo įsteigimo.

Minint sukakti rengiamos atatinkamos iškilmės vasario 23 d. š. m.

Vienuolyno koolyčioje bus atlaikytos iškilmingos šv. Mišios už brangius Geradarius ir padėkojimui Dievui už visas suteiktas gėrybes. Šv. Mišias aukos Jo Ekscelencija Vyskupas Teofilius Matulionis.

Tą pačią dieną 6:30 val. vakare Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjos ruošia puotą, Seselės su Akademikėmis rengia gražią programą.

Plačiau apie Šv. Kazimiero Seserų Akademiją bus sekančiam numery.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA KUOPŲ DOMEI

Šiais metais Susiv. seimas įvyksta pabaigoje birželio mėn. ir dėlto jau būtų laikas kuopoms pagalvoti apie seimui įnešimus ir konstitucijos pataisymus, jeigu tokių rastūsi.

Susiv. konstitucijoje nustatyta tvarka, Susiv. seimui konstituciniai pataisymai, pasiūlymai, projektai turi būti kuopų svarstomi ir 90 dienų prieš seimą turi būti pasiųsti Statutų Komisijai, kuri juos sutvarkys ir 30 dienų prieš seimą paskelbs Susiv. organe visų Susiv. narių žiniai.

Taigi šiuomi raginamos visos kuopos savo įnešimus siųsti Statutų Komisijos sekretoriui: *J. Tumasonis, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.* iki kovo 20 dienos. Vėliau prisiųsti konstituciniai įnešimai įpus be vertės.

Statutų Komisija

LRKSA 5 PENNA APSKR. SUSIRINKIMAS

Bus vasario 23-čią, J. Norkaus svetainėj, So. Carbondale, Pa., 2 val. po pietų.

Visos kuopos, priklausančios prie apskrities, atsiųskite atstovus su mandatais ir su Seimo įnešimais, nes laiko iki seimo nedaugiausia. Taipgi bus svarstoma jubiliejaus metų vajaus reikalai.

Kviečiamos atsilankyti ir prisidėti šios kuopos: 42, 80, 225, 298 ir 300 kp.

J. Kvietkauskas, II, Sekr.

OPERATORIAI TURĖJO PASITARIMĄ

New York. — Vasario 12-tą Anthracite Institute įvyko kietos anglies operatorių pasitarimas kas link naujo kontrakto, kurį jie turės sudaryt su mainieriais.

Operatoriai svarstė mainierių reikalavimus ir su kai kuriais jie nenori sutikti.

Operatorių ir mainierių atstovų derybos prasidės šių metų vasario 24-tą. Abi pusi prie tų derybų prisirengia.

Operatorių pasitarimui vadovavo Glen Alden kompanijos prezidentas W. W. Inglis. Jam pirmsėdžiaujant buvo pasirašytas 1926 metų kontraktas, o 1930 m. tas kontraktas buvo pratęstas dar šešiems metams, būtent, iki šių metų balandžio 1-mos.

Kiti operatoriai, dalyvavę pasitarime, yra šie: Ralph Taggert, Reading Coal and Iron Co. prezidentas; Michael Gallaher, Pittston Co. prezid.; J. B. Warriner, Lehigh Navigation Coal Co. prez.; James H. Pierce, East Bear Ridge Coal Co. prez.; Albert B. Jessup, Jedd Highland Coal Co. generalis menageris ir James Pendergast, Susquehanna Collieries prez.

Mainierių lyderiai prie derybų taip pat rengiasi. Jie jau turi išdirbę planą ir paruošę sąlygas, kurias jie stengsis pravest į naują kontraktą. Svarbiausios sąlygos — algų pakėlimas ir darbo valandų sumažinimas.

Taylor, Pa. — Vasario 13-tą Martz busas, vykdamas iš Wilkes-Barre į New York, paslydęs atsitrenkė į stulpą. Keli asmenys sunkiai sužeisti, o Mrs. William Porter iš Jersey City netrukus mirė.

Detroit, Mich. — Vasario 16-tą River Rouge priemiesty įvyko didelis gaso sprogimas dėl kurio žuvo 4 žmonės.

Addis Ababa. — Vasario 12-tą Etijopijos vyriausybė paskelbė, kad jos kariuomenė atsiėmė iš italų Kora Ali miestą.

Chicago, Ill. — Vasario 16-tą geležinkelių kryžkelėse traukiniai suvažinėjo du automobiliu. Žuvo 5 asmenys.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

APIE SPAUDOS DARBININKUS

Rašo JUOZAS PETRAITIS

Šiandien yra daug kalbama ir rašoma apie spaudą, apie josios didžiulę reikšmę žmonijos gyvenime.

Šia proga reiktų pasakyti, kad iš tikrųjų spauda žmonijos gyvenime nepaprastą vaidmenį vaidina. Arba kitaip sakant, net savotiškus stebūklus daro įvairiais žmonijos klausimais. Tą žmonės įvairiai tesupranta ir ne visi pilnai įvertina. Mat, šios nuostabiosios jėgos nei užčiuopti nei išmatuoti nebegalima. Todėl, kad čia daugiau yra, kaip užčiuopimas ir išmatavimas!

Spaudos naudingumo ar kenksmingumo pajutimui reikia ilgesnio ar trumpesnio laikotarpio. Greičiausia spaudos mintys išsivysto pas jaunus ir jautrius žmones. Pas juos spauda tampa didžiausia gyvenimo *realybė!* Arba kitaip sakant, ką žmogus skaito, tuomi ir gyvena. Tuomi ir jo siela alsuoja ir kiekvienas gyvenimo veiksmas tuomi atsispindi...

Spaudos veikimo galybė labai daug tepriklauso ir nuo rašytojų talento — gabumo ypatumų. Taip pat ir nuo redaktorių ir apskritai nuo spaudos užimponuojančio techniškojo tobulumo.

Šiuo reikalu, man rodos, nevertėtų tiek daug kalbėti. Todėl, kad šiandieninis galvojantis žmogus ir taip jau puikiausia tesupranta, kas yra spauda ir kaip josios nuostabioji galybė vaizduoja žmonijos gyvenimą...

Man norėtūsi šiame straipsnyje iškelti tą klausimą, kuris įkvepia spaudai tą nuostabią jėgą. Būtent, apie plunksnos darbininkus, kurie kušta kiekvienam savo skaitytojui įvairias mintis bei idėjas... Rašytojų plunksna — yra spaudos motina. Ši motina gimdo knygas, brošiūras ir laikraščius. Labai teisingai yra pasakęs vienas didžiulis žmonijos išminčius: *"Kokie tautos rašytojai, tokia jos ir ateitis."* Arba vėl kitas filosofas yra pasakęs: *"Tos tautos nieks nebeįstengs išnaikinti, kuri turi savo didelius rašytojus ir jųjų didingų minčių dvasia tegyvena."* Mat, rašytojai per savo raštus gali tautas paversti visokiausiomis. Jie gali tautai išplėšti gyvybę. Jie gali net ir merdinčią tautą prikelti. Net galima drąsiai sakyti, kad viso pasaulio šiandieninės kultūros žymesnioji dalis priklauso nuo rašytojų raštuose išreikštų minčių... Taip pat ir čia daug netenka kalbėti galvojančiam žmogui apie rašytojų vaidmenį žmonijos gyvenime... Bet, iš tikrųjų, šis svarbus gyvenimo klausimas yra visai mažai tepopuliarinamas lietuvių tautoj.

Apie spaudos svarbą jau labai gražiai papratome rašyti spaudoj ir kalbėti sueigose... Bet kas tą spaudą rašo — apie spaudos darbininkus beveik nei neužsimename. Taip atrodo, kad raštai dygsta, kaip grybai po lietaus. O vis dėlto lietuviams vertėtų ir labai daug dėmesio atkreipti į šį dalyką. Sąlygas duoti bent kiek palankesnes, ypač tiems, kurie vos dar tik tepradeda rašyti. Nes mūsų raštija dar yra visai jaunutė ir negausinga. Rašytojai beveik visi yra idealistai. Bet reikėtų žinoti, kad ir pas didžiausį idealistą-moralistą yra kūnas, kuris reikalauja maisto, aprėdalo ir tt.

O kaip jau minėjau, rašytojas dažnai net ir tiek neuždirba. Šį neturtą redakcijos pačios gali labai gerai atjausti. Nes josios težino, kiek teišmoka savo bendradarbiams... Dėl šio ekonominio sunkumo labai daug tenukenčia lietuvių tautos raštija ir laikraščiai. Tie žmonės, turėdami bent šiokį-tokį pragyvenimą iš savo rašymo, galėtų daugiau ir daug geriau teparašyti. Tuo pačiu daugiau patenkintų ir užimponuotų spauda visuomenę...

Ypač šiuomi klausimu vertėtų susidomėti Amerikos lietuvių spaudai. Kad ją tinkamai išvysčius ir palaikius, reikia sudaryti iš įvairių draugijų, ar vakarų, tam tikri fondai, nuolatiniams savo bendradarbiams. Taip pat, kad būtų duodamos premijos už geresniuosius raštus. Tas labai sveikai atsilieptų į Amerikos lietuvių spaudos progresą. Ypač tas Amerikos lietuvių jaunimą daugiau paviliotų. Dabar juos daugiau vilioja svetimieji rašytojai savo raštais. Juos reikia įtikinti, faktinai parodant, kad ir lietuvių kalboje galima rasti gražių, naudingų ir tinkamų Amerikos lietuvių jaunimui skaitymų.

Labai norėčiau pamatyti Amerikos lietuvių laikraščiuose daugiau straipsnių panašiais klausimais. Ypač būtų gera išgirsti kritiška nuomonė apie šį mano straipsnį.

LIETUVIŠKA KNYGA SPAUDĄ LEIDUS

Nuo 1905 iki 1909 m. iš viso išėjo apie 2,270 knygų ir atsišaukimų. Iš to skaičiaus reikia išmesti apie 100 knygų ir knygelių, kuriose apie Lietuvos reikalus buvo rašoma svetima kalba. 1910 m. tikslesnių davinių neturima.

1911 m. išleistos 455 knygos, 1912 m.—446, 1913 m.—444 ir 1914 m.—359 knygos.

Nuo 1915 m. iki 1919 m. išėjusias knygas bibliografijos institutas dar nespėjo suregistruoti. Aišku, kad karo suirutės metu ir lietuviškoji knyga pergyveno sunkias dienas. Knygų spausdinimas etnografinėje Lietuvoje buvo visai sutrukdytas. Pakeles, daržinių, tvartų ir kitų trobesių sienas tuo metu puošė tik okupantų skelbimai rašyti jau ir lietuvių kalba. Knygos tuo metu buvo spausdinamos Amerikoje, Petrapilyje, Maskvoje ir Voronėže.

Prancūzai susirūpino, kai sužinojo, kad Vokietija į Pareinį traukia savo kariuomenę. Sako, net 40,000 kareivių ten jau sutraukta. Prancūzų spauda šaukia, kad prieš vokiečių kumštį turi būt pastatytas prancūzų dar stipresnis kumštis.

Vokietijoj įsigalėjus nazių režimui, gyventojai turi mokėt didelius taksus. Tie taksai kiekvieną metą didėja. Daugiausia pinigų naziai išleidžia militariškiems reikalams.

Apžvalga

PIRMŲJŲ LIETUVIŲ ATEIVIŲ VARGAI AMERIKOJ

Vincas Ambrozevičius "Vienybės" jubiliejiniam numery patiekia šiek tiek žinių apie lietuvių ateivystės Amerikon pradžią ir pavaizduoja pirmųjų ateivių didelius vargus. V. Ambrozevičius rašo:

1868 metai laikoma lietuvių emigracijos į Ameriką pradžia, nors Simanas Daukantas savo raštuose mini, kad būriai lietuvių 1688 metais keliavo į Naująjį Pasaulį. Šiandien apie anų laikų lietuvių buvimą nėra jokių pėdsakų. Po lenkmečio vienu iš žinomų pirmutinių lietuvių, atvykusių į Ameriką ir čia apsigyvenusių, buvo kun. A. Strupinskas, kuris dalyvavo sukilime kaip vieno lenkų pulko kapelionas. Kun. A. Strupinskas rašė laiškus savo giminėms ir pažįstamiems, girdamas Ameriką ir juos į čia kviesdamas.

"Dauguma lietuvių labai apsivylė kelione ir gyvenimo pradžia Amerikoje jiems buvo labai sunki. Garlaivių tais laikais buvo maža ir jais buvo labai brangu keliauti, todėl lietuviai dažniausiai keliaudavo būriniais laivais, kuriais kelionė užtrukdavo net tris, šešis mėnesius. Štai ką rašo apie vieną panašią kelionę lietuvis Jonas Bapkauskas:

" 'Mes išvažiavome iš Hamburgo 1868 metais, gruodžio 11 d. Laivo vardas, kuriuo plaukėme, buvo James Foster. Lietuvių laive buvo septyni, o Lietuvos žydų—20. Keliavom jūra lygiai tris mėnesius. Maistą ant laivo mums dalino tik kartą per dieną. Kiekvienas gaudavo: septynis sausainius, apie 6 colių pločio, gabalėlį blogos mėsos, dvi žalias bulves, žiupsnelį ryžių, puskvortę avižinių miltų ir po pusantros kvortos vandenio. Valgį turėjom patys virti. Taip buvo kelionės pradžioje, o vėliau nieko negavom. Prasidėjus trečiam mėnesiui jūroje, žmonės ant laivo pradėjo mirti. Iš lietuvių nei vienas nenumirė...'

"Visi pirmieji į Ameriką atkeliavę lietuviai apsistodavo New Yorke. Jų buklė čia buvo liūdna. Jie neturėjo jokių draugų, nesupratę vietinės kalbos, nežinojo kur ir kaip darbo gauti. Kad badu nemirtų, daugelis turėjo eiti elgetauti. Naktį visi sueidavo į kokią nors pašiūrę nakvoti. Keletas vėliau gavo darbo už New Yorko, pas ūkininkus.

"Vėliau į New Yorką atkeliavusieji lietuviai pradėjo keliauti į Pennsylvanijos valstybę. Kai kurios geležinkelių bendrovės pradėjo Pennsylvanijoj tiesti naujus geležinkelius ir šių bendrovių agentai pradėjo siūlyti darbo ir lietuviams. Tokiu būdu dauguma jų ir išvažiavo į Pennsylvanijos valstybę ir ten gavę darbo prie geležinkelių ir anglies kasyklose, nuolatos apsigyveno, išsiskirstydami po visas vietas, kuriose kasama anglis.

"Išvykę iš New Yorko lietuviai pas ūkininkus dirbti, vėliau pinigų užsidirbę ir kalbos pramokę, grįžo į miestus, persikėlė į Naująją Angliją, o dalis persikėlė į anglių kasyklas.

"Kietųjų anglių kasyklų užimamas plotas siekia apie 2,300 kvadratinių mylių ir užima apie keturias Pennsylvanijos apskritis. Šios vietos apgyventos įvairių Europos tautų, o tarp jų lietuvių priskaitoma keturi nuošimčiai. Vėliau atkeliavusieji į New Yorką lietuviai, sužinoję apie dirbančius Pennsylvanijoj lietuvius, pėsti pradeda ten keliauti. Apie vieno tokio lietuvio kelionę į Pennsylvaniją štai ką man Jonas Bobinas papasakojo:

" 'Jurgis Matulevičius pėsčias iš New Yorko atėjo į Shenandoah. Jis buvo apsivilkęs pilko milo kvolduota sermėga, ilgais čebatais, lietuviškas maišas ant pečių, kampe maišo pririšta bulvė, rankoj lazda ir ėjo blekes pardavinėdamas iki atvyko pas mus į mainas...' "

DEPORTAVIMAI ŠALIES GEROVĖS NEPAKELTŲ

"Sandara" rašo:

"Žinomas ateivių ėdikas, kongresmonas iš Texas Dies, vėl pradėjo agituoti už svetimšalių deportavimą. Jis pagamino naują įnešimą (bilių) pagal kurį trys milionai nepiliečių būtų pašalinti iš Jungtinių Valstybių. Tuomet, girdi, nebereikėtų rūpintis bedarbiais ir nereikalingom šelpimo išlaidom.

"Po minėtu biliu pasirašė 46 kongresmonai ir jis bus netolimoj ateity įteiktas svarstymui. Šį bilių remia talpgi įvairios karštuolių organijacijos ir tam tikra spaudos dalis.

"Argumentai, kuriais jie vadovaujasi, yra nerimti. Prašalinimas trijų milionų žmonių, negrįžintų Amerikai gerbūvio. Mažiau gyventojų, mažiau reikalavimų įvairiems industrijos išdirbiniams. Skirtumą tuojau pajustų farmeriai, biznieriai ir real-estate savininkai. O ką bekalbėti apie skriaudas tiems žmonėms, kurie būtų deportuojami."

LENKIJA SKĘSTA NUSIKALTIMŲ TVANE

"Lietuvos Aidas" paduoda:

"Lenkijoje didelio susijaudinimo sukėlė neseniai pasirodžiusi dr. Radzinovičiaus studija apie nusikalstamumą Lenkijoje 1924—1933 m. Patys lenkų laikraščiai pripažįsta, kad studijoje paskelbti statistiniai daviniai, kurie rodo nepaprastą nusikalstamumo padidėjimą tame laikotarpyje, daro baisų įspūdį. Iš tų davinių matyti, kad kiekviename 100,000 gyventojų 1924 m. buvo 1,267 nusikaltimai, o 1933 m.—jau 1,977. Bendras apgavysčių skaičius 1924 m. siekė 13,235, o 1934 m. 27,569. Vadinas, tame palyginti neilgame 10 metų laikotarpyje padvigubėjo. Vagysčių 1924—1925 m. buvo užregistruota 215,386, o 10 metų vėliau, 1934 m.—471,717.

"Laikraščiai konstatuoja, kad tie skaičiai verčia daryti išvadą, kad ir visuomeninėje srityje Lenkijoje nepadaryta jokios pažangos. Charakteringas reiškinys, kad vagystės Lenkijoje sudaro beveik tris ketvirtdalius viso nusikalstamumo.

"Laikraščiai, konstatuodami tą tragišką dorovės nusmukimą, ieško jo priežasčių vis didėjančiame Lenkijos ekonomiškame nusmukime. Ta proga jie nurodo, kad oficialiais statistiniais daviniais, tik vienoje perdirbamoje pramonėje kone 65 proc. darbininkų uždirba mažiau kaip 150 zl. Socialinės apsaugos daviniais, daugiau kaip pusė apdraustų darbininkų, — vienoje Varšuvoje apie 125,000 darbininkų,—uždirba mažiau kaip nustatytą maksimumą egzistencijai.

"Tačiau vienomis ekonominėmis priežastimis negalima išaiškinti tokios didelės dorovės krizės. Ta proga laikraščiai dar nurodo, kad prie dorovės nusmukimo Lenkijoje yra smarkiai prisidėję ir moralinio pobūdžio veiksniai, ir reikalauja, kad greta socialinės santvarkos reformos būtų vykdoma ir 'žmogaus reforma.' "

10,958 SAVANORIAI APRŪPINTI ŽEME

Lietuvos kariuomenės kūrėjai savanoriai, kurių pasiryžimu ir aukomis apginta Lietuvos nepriklausomybė, jau eilė metų, kai aprūpinami žeme.

Vien tik 1935 metais 349 savanoriai kūrėjai ir jų šeimos buvo aprūpinti žeme ir pašalpomis. Gi nuo 1920 m. ligi šių metų pradžios žeme ir pašalpomis jau aprūpinta 10,958 savanoriai-kūrėjai ir jų šeimos. Ligšiol žemės ir pašalpų dar negavo 82 kūrėjai-savanoriai, 6 žuvusių savanorių šeimos, 75 mirusių savanorių šeimos ir 19 žuvusių karių šeimų.

Lietuvos savanoriams-kūrėjams žemė duodama iš taip vadinamo žemės fondo. Šį fondą sudaro iš dvarininkų paimtos žemės. Ligšiol savanoriams kūrėjams iš žemės fondo duota apie 150,000 ha. žemės.

LAIKRAŠTIS TINGINIAMS

Laikraščių ir žurnalų skaičiumi Europoje pasiekė rekordo Paryžius. Nėra gyventojų grupės, kuriai nebūtų leidžiamas savas laikraštis. Pagyvenusios moterys, senelės, netekėjusios moterys, net ir nešvės turi specialius jų reikalams laikraščius.

Netrukus Paryžiuje pradės eiti naujas laikraštis, skiriamas savotiškai gyventojų kategorijai — tinginiams ir dykaduoniams. Visi kurie nieko neveikia, nusistatę prieš visokį darbą, tame žurnale ras medžiagą, tinkamą jų interesams ir troškimams.

Bet ar laikraščio leidėjai įsitikinę, kad Paryžiaus tinginiai nėtingės ir laikraščio skaityti?

Am. J. V. Kongresas svarsto paskyrimą vieno pusės bilijono dolerių militarinės organizacijos reikalams.

GEORGE WASHINGTON

Gimė vasario 22, 1732 metais, mirė gruodžio 14, 1799 m.

Washingtonas vadovavo amerikiečių ginkluotoms jėgoms kovojant už savo šalies laisvę ir nepriklausomybę. Jis buvo pirmas Am. J. V. respublikos prezidentas. Taigi, jam vadovaujant, iškovota laisvė nepriklausomybė ir nutiesta valstybės pagrindinė tvarka. Dėl to amerikiečiai jį vadina šios šalies tėvu. Kiekvieną metą vasario 22 jo gimtadienis yra iškilmingai minimas.

KAIP VETERANAS GALI GAUT BONĄ

Bono Bilius, už kurį veteranų organizacijos vedė aštrią kovą net penkioliką metų, tapo įstatymu sausio 27-tą dieną. Ir jau mašinerija sukasi išmokėti bonus birželio 15 d., ar po, kaip įstatymas aprūpina.

Kiekvienas pasaulinio karo veteranas, kuris turi "adjusted service" certifikatą, gali pamainyti tą certifikatą ant lengvai pamainomų bonų, kaip tik greit galima.

Visi Veteranų Administracijos ofisai ir visi vietiniai veteranų organizacijų ofisai neužilgo gaus blankas, kurias reikia vartoti prašant bonų. Aplikacijoj reikės pažymėti veterano gimimo vietą, numerį ir dieną "adjusted service" certifikato, veterano identifikavimo numerį, dieną prisirašymo ir dieną paliuosavimo iš kariuomenės.

Jeigu veteranas neskolino pinigų ant jo certifikato ir tą certifikatą dar turi, tai jis turi tą certifikatą su jo aplikacija pasiųsti į "Veterans Administration" arba šios administracijos centraliniam ofisui Washingtone.

Jeigu veteranas gavo kokią paskolą ant jo certifikato, tai jam reikia pasiųsti savo aplikaciją į tą "Veterans Administration" ofisą, kur jis gavo paskolą.

Kuomet veteranas išpildo aplikaciją ir pasiunčia ją, jam nereikia nieko toliau daryti, tik vėl parašyti ofisui, jeigu jis pamaino adresą.

Veteranų Administracija patikrins rekordus, pasiųs Iždo Departamentui ir veteranui priklausanti suma bus pasiųsta bonais ($50 kiekvienas) po birželio 15 d., 1936 m. Nepilnos sumos bus išmokėtos valdžios čekiu.

Po birželio 15 d. veteranai galės nueiti į bile kurią pašto įstaigą ir pamainyti bonus į pinigus.

Veteranų organizacijos pataria buvusiems kareiviams laikyti šiuos bonus, kurie išleisti vieton jų "adjusted Service" certifikato, iki jiems būtinai reikia pinigų. Bonai neša 3 proc. palūkanų. Užstojimo laikas bus birželio 15 d., 1945 m.

Specialius "mažuosius bonus" (dėl išmokėjimo bonų) gaus net 3,500,000 veteranų visose Jungt. Valstybių dalyse. Aukščiausią sumą, kurią veteranas gali gauti, tai yra $1,585. Kadangi labai daug veteranų jau pasiskolino pinigų, tikima, kad paprastai veteranas gaus apie $560.00. FLIS

Detroit, Mich. — Vasario 16-tą mirė Roy D. Chapin, 56 metų, prie Hooverio administracijos buvęs komercijos sekretorium.

LIAUDIS IR DAINOS

Nūnai, matant laikraščiuose p. Stasio Piežos pranešimą apie netikėtą radimą trijų lietuviškų senų liaudies dainų, ir pas mane apsireiškė noras papasakoti, ką aš žinau apie lietuviškas dainas.

Mūsų rašėjai, iškeldami padangėn mūsų liaudį, perdaug ją vaizduoja esant poetiška, perdaug ją giria, sekdami nemaraus Šilerio žodžiais, kad jos kūriniai — liaudies dainos, tai poezijos perlai.

Gal būt, truputį turi tiesos ją girdami, tačiau daug, daug perdeda.

Mūsų liaudis, anot vieno kitataučio, yra tokia pat, kaip ir visų tautų — ji nieko ypatingo nesukūrė, net ir dainų—poezijos srity. Jei neva liaudies dainos yra poezijos perlai, tai tuos poezijos kūrinius sukūrė nemokanti rašyti senovės poetai-dainiai—vaidilos. Neveltui lenkų senesnieji rašėjai apie vaidilus taip rašė: *"Kto potrafi tak piać, jak pial Vaideliota?"* — Kas sugebės taip dainuoti, kaip dainavo vaidila? O liaudis vien tik išmoko, jiems bedainuojant, tai ir viskas.

Ar mes taip kalbėsime, ar kitaip, vis vien toj nuomonėj yra daug teisybės. Juk visiems yra žinoma, kad kunigo Strazdelio, Dijonizo Poškos, net gi Prano Vaičaičio ir kitų poetų kūrinių poezijos virto jau liaudies dainomis... O ir tos liaudies dainos, ką p. S. Pieža rado, irgi dvi yra sukurtos tulo Sovinskio ir tokių tai liaudies dainų sukurtų nežinomų ar mažai žinomų poetų yra tiek ir tiek... Visur išmėtyta, arba patalpinta nelietuviškose knygose.

Keturiasdešimt metų atgal, dirbant Kaune, vienas rusų valdininkas besiknisdamas kanceliarijos archyve, rado seną rusišką knygą, kurioje buvo rusiškomis raidėmis išspausdintos ve tokios eilės:

"Paklausykit seni, jauni,
Čia dainuška labai slauni,
Pro visokius stonus,
Prasčiokus ir ponus.
Tuoj pradėsim nuo karaliaus,
Kuris valdo visas šalis,
Bajorus, miesčionis
Ir mus prastus žmones.
Stovi vaiskas ant gronyčios
Sodžiai, miestai, visos grįčios
Vis po jo yr' parėdku,
Kaipo vienoj klėtkoj.
Vaiskas caro turi šobles,
Išgalastas kaipo obles;
Nedykai nešioja,
Štipriai vajavoja.
O kaip caras algą moka,
Tai kazoką vaiskas šoka."

Valdininkėlis visą knygą bijojęs iš archyvo kam nors atiduoti, tačiau tą lakštą ant kurio buvo tos eilės, išplėšęs atidavė su manim kartu dirbusiam vokietukui, o šis man. Tas eiles ir pastabą rusiškai rašytą skaičiau daug, daug kartų ir gerai supratau, kad tai ne liaudies kūrinys, nors formoje ir labai netobulas, bet rašytas kokio nors lietuvio rusofilo, caro valdžios pakalikio. Toliau, mano senelė — motinos motina, Petronelė Priemienieckienė-Partikiūtė labai mėgdavo dainuoti lietuviškai, o ypatingai dvi dainas: apie jauną lietuvį, lenkų karį ir apie generolą Tadą Kasciušką. Pamenu da kai kuriuos tų dainų posmus. Būdavo net viskas suskamba, kaip jinai užtraukdavo:

"Žali dvarai, margi bromai!
Žirgelius balnoti!
Pabalnoti ir išjoti
Vaiskan, vajavoti!.."

O kad atvaizdavus to jauno lietuvio-kario drąsą, toliau dainoje skamba:

"Per muškietus, per bagnietus
Su šobliuke švytavo!.."

Ši daina, nors atrodė tyrai liaudiška, tačiau jei mes gerai į ją įsigilintumėm, tai irgi rastumėm tą, kad ją sukūrė koks nors prolenkas lietuvis (o ne liaudis), nes toj dainoj yra ve tokie posmai:

"Buvo slaunas ir vajaunas
Lenkų žalnieraitis!.."

Kiek aš pažįstu lietuvių liaudį, tai ji, už skriaudas apturėtas nuo dvarponių, nemylį visų lenkų, net ir paprastų vargšų—"mužikėlių," tai ir savo dainų kūriniuose nebegalėtų girti lenkų "žalnieraitį," nors... nors ir lietuvį. Atpenč — lietuvių liaudis greičiau sukurtų ve tokią, pavyzdžiui, dainušką, kaip kad mano motina, a. a. Marijona Vidikauskienė-Priemienieckaitė dainuodavo:

"Polska, ojčizna naša!..
Ponus velnias neša!.."

O daina apie Kasciušką, nors mano senelė pasakodavo, kad jos jaunystėje apie Seredžių visur po kaimus ji skambėdavo, buvo labai sklandi, sukurta tobulai, kaip matyt, tikro poeto, o ne kokio nors "peckelio" — eilių kaliko. Pamenu jos pirmą ketureilį ir ve jo turinys:

"Mūs Kasciuška, didis ponas,
Generolu buvo.
Pasikėlė, kaip erelis,
Ir aukštai pražuvo..."

O aš, savo ruoštu, ve ką sakau:

"Mūs Kasciuška, didis ponas,
Generolu buvo.
Iškilo, kaip ar's valdonas...
Ir aukštai pražuvo...
Taip dainavo mūs' viengenčiai
Apie tą didvyrį,
Kur's už tuos, ką nuolat kenčia,
Sako: mūšy mirė.
Ar teisybė, to nežinom,
Ar jis mūšy žuvo.
Tačiau jam vainiką pinam,
Nes didvyriu buvo.
Nes kovojo už laisvužę
Net ir čia, už jūrų.
Tad: Valio!!! lai jam suūžia:
Sušukim tą būriu.
Šaukim garsiai, kaip griaustinis...
Gerbkim tą viengentį,
Kad už laisvę mūs' tėvynės
Jis kovės ir kentė
Ir už laisvę net "paliokų,"
Nors juos nemylėjo,
Ginant jis juos nuo burliokų...
Už juos kraują liejo...
Jei jis būtų išlaimėjęs
Laisvę kraštui mūsų,
Tai jis kraują būtų liejęs
Ir už laisvę rusų...
Būt išvaikęs caro kliką,
Tą ramstį vergijos,
Ir įkūręs respubliką
Laisvosios žmonijos."

Kazys Vidikauskas

DAINOS APIE DARIŲ IR GIRĖNĄ

Mūsų pirmųjų transatlantinių lakūnų Dariaus ir Girėno traginga mirtis skaudžiai palietė kiekvieno lietuvio širdį. Žmonės pradėjo kurti pasakas apie transatlantinius didvyrius. Pasakas ir dainas kūrė ir tebekuria ne tik gabūs poetai, bet ir Lietuvos kaimų žmonės.

Žemaičių kaimuose dabar vakarais skamba graži, liaudies sukurta daina apie Darių ir Girėną. Štai jos dalis:

Aušta ausrelė, graži saulėta,
Ateina žinelė, veriai lūkėta,
Darius-Girėnas, tirsūs lietuviai,
Rengius pasiekti Kauną lėktuvu.

Motina, laimink savo sūnelį,
Kad jis pakeltų didį vargelį,
New Yorko mieste renkasi žmonės,
Kad pamatytų pradžią kelionės.

Sėdo lakūnai į plieno paukštį,
Stiprus motoras kelia į aukštį.
Blizga sparnoliai ir vėliavėlės,
Lekia pakilęs paukštis pašėlęs.

Tuo tarpu dar nepavyko surašyti visa dainelė. O jų yra ne viena. Jas dainuoja visi: seni, jauni, dideli ir maži. Tai rodo, kad Dariaus ir Girėno žygis tebėra gyvas lietuvių tautos atmintyje ir jis niekados neišdils, nes jau yra patekęs į liaudies kūrybą. *Tsb*

GRIAUDUS VAIZDELIS

Tumos-Krokšly, Gardino apsk. vaikai baigiami nutautinti.

Sausio 12 d. vietos vaikai susirinko prie eglaitės ir užtraukė lietuviškas dainas. Mokytojas juos sudraudė ir, kadangi jie kitaip dainuoti nemokėjo, išvaikė visus vaikus. Toda susigraudinę vaikeliai sugiedojo "Lietuva, tėvynė mūsų." Baigendos dėl tokios "revoliucijos" mokytojas šoko vaikus malšinti, bet jie himną pabaigė ir jasmaginę nužygiavo ant tilto ir ten padainavo lietuviškų dainelių tiek, kiek norėjo.

PETRAS KRIAUČIŪNAS

(20 metų mirties sukaktuvių paminėjimui)

Sausio 20-tą suejo lygiai 20 metų, kai mirė tautos žadintojas Petras Kriaučiūnas.

Gimė 1850 m. netoli Vištyčio, prie pačios Lietuvos-Vokietijos sienos. Išėjęs pradžios mokyklą, aukštesnių mokslų ieškojo Mariampolės gimnazijoje, Seinų kunigų seminarijoje ir Petrapilio dvasinėje akademijoje.

Baigęs akademiją, nenorėjo svetimuose kraštuose būti kunigu, o į Lietuvą jo neskyrė. Tad, didžiai trokšdamas tarnauti gimtajam kraštui, P. Kriaučiūnas atsisakė kunigystės, išlaikė mokytojaus reikalingus egzaminus ir vargais negalais gavo lietuvių kalbos mokytojo vietą Mariampolės gimnazijoje.

1887 m. dėl lietuvybės buvo priverstas palikti Mariampolę, bet netrukus gavo teisėjo vietą Plokščiuose. Čia jo namai tapo Suvalkijos lietuvybės centru. Pas Petrą Kriaučiūną dažnai viešėdavo dr. Vincas Kudirka, jo namuose įvykdavo slapti Suvalkijos lietuvių veikėjų suvažiavimai, pas jį nuolatos lankydaosi kitų kraštų rašytojai ir mokslininkai.

1901 m. Petras Kriaučiūnas vėl apsigyveno Mariampolėje. Iš pradžių vertėsi advokatūra, o po kurio laiko Mariampolės gimnazijoje vėl gavo mokytojo vietą. Didžiojo karo metu, drauge su visa Mariampolės gimnazija, jis išsikėlė į Jaroslavį prie Volgos krantų. Oro atmainos smarkiai naikino jo sveikatą, kol 1916 m. vasario 20 d. Petrą Kriaučiūną paguldė amžinam poilsiui.

Petro Kriaučiūno nuveikti darbai yra dideli, jo išvaryta lietuvybės žadinimo vaga yra gili, tačiau visa tai akimis nematoma, rankomis neapčiuopiama. Jis nepaliko storų, skambių raštų knygų, jis nepaliko turto regimų gėrybių. Jis savo mintis rašė lietuvių širdyse ir prote. Jos šiandien yra gyvos ir yra nenuilstančių Petro Kriaučiūno nuopelnų liudininkės. Didelė dalis šiandieninės Lietuvos šviesuomenės, jos tėvynės meilė ir taurus idealizmas—tai Petro Kriaučiūno kūryniai.

Petro Kriaučiūno dvasia ir jos skelbiama lietuvių Tautos laisvės mintis anais laikais plačiai skambėjo po visą Lietuvą. Tačiau jis ypatingai veikė Suvalkijos žmones. Jiems Petras Kriaučiūnas išdalindavo tūkstančius "Aušros" ir "Varpų" numerių, šimtus draudžiamųjų lietuviškų knygų. Dėl to savo aukšto idealizmo ir gilaus isitikinimo lietuvių tautos laisvės laimėjimais, Petras Kriaučiūnas niekados neturėjo pinigų, niekados neįsigijo jokių medžiaginių turtų. Jis viską paaukodavo žmonių švietimui ir jų gerbūviui kelti. Ir jeigu Suvalkų krašte dar toli prieš didįjį karą buvo taip gyva lietuvybės dvasia, tai Petrui Kriaučiūnui už tai tenka neabejotini nuopelnai. *Tsb*

KAIP LENKAI "NETRUKDO" LIETUVIAMS ŠVIESTIS

Praėjusiais metais kuratorija buvo neleidusi prie Vytauto didžiojo gimnazijos Vilniuje Švenčionių lietuvių gimnazijos abiturientams laikyti brandos egzaminų; tik pasiekus valstybės prezidentą, ta teisė pagaliau atgauti. Mokslo metų pradžioje kuratorija naujai priėmė į gimnaziją mokinius, kurie nebuvo baigę šešių pradžios mokyklos skyrių, pareikalavo pašalinti. Šiuo reikalavimu lietuvių švietimui buvo suduotas didelis smūgis, nes iki šiolei, nežiūrint pastangų, švietimo *valdžia neleido "Rytui" atidaryti nė vienos II laipsnio pradžios mokyklos.* Be to, kuratorija pranešė, kad gimnazijoje mokslo ir auklėjimo lygis esąs nepakankamas, ką neva konstatavusi mokyklų vizitatorė. Su pradžios mokyklomis irgi ne geriau. *Ne tik neleidžiama steigti naujų mokyklų, bet ir senosios uždarinėjamos. 1934—35 mokslo metais valdžia uždarė 10 Švenčionių "Ryto" pradžios mokyklų.* Šešiose iš tų mokyklų buvo pašalinti tik mokytojai dėl tariamo apsileidimo. Į pašalintų mokytojų vietas buvo pristatyti Švenčionių valdžios mokytojų seminariją baigę mokytojai, bet jų valdžia nė vieno netvirtino. Šiemet tos mokyklos dėl neveikimo uždarytos. Uždarė ir Vasiūnų mokyklą, kuriai leido tik šiuos mokslo metus baigti.

Dažnai neduodama leidimo net nekalčiausio turinio vaidinimams. Sausio 14 d. Rimšės policijos komendantas Rusochacki uždarė tris "Ryto" ir 6 Šv. Kazimiero draugijos skaityklas — Žabarnyčiuose, Beniūnuose, Stašionyse, Magūnuose, Čižiūnuose ir Antakalnėj.

LIETUVI-KATALIKE, SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

"AMERIKA," savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc. Kaina metams $1.50. 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"DRAUGAS," vienintėlis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išeinąs 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams $6.00.

"DARBININKAS," Lietuvių Šv. Jurgio Darbininkų Sąjungos organas, išeina du kart į savaitę, 366 W. Broadway, South Boston, Mass. Metams $4.00. Pusmečiui $2.00.

"GARSAS," LRKSA organas, savaitraštis, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. Kaina $2.00 metams.

"LAIVAS," savaitinis Tėvų Marijonų Darbelis, 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams $2.00.

"STUDENTŲ ŽODIS," Amerikos Lietuvių Katalikų Studentų organizacijos žurnalas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams $2.00.

"MOTERŲ DIRVA," A. L. R. K. Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. Kaina $2.00.

"VYTIS," Lietuvos Vyčių oficialis žurnalas, 6700 So. Wood

SEKTINAS PAVYZDYS

Sakoma: "Žodžiai paragina, o pavyzdys patraukia." Štai kokį laišką Tėvas Bružikas, S. J., gavo iš vieno "Amerikos" skaitytojo J. Karaliaus, kuris gyvena Baltimore, Md. Jis rašo: "Kaip bus taip! Dėl vieno dolerio gal kaip nors apsieisiu, šiame laiške siunčiu vieną dolerį ir prašau man atsiųsti laikraštį "Žvaigždę." Kurie skaitote šį gražų p. Karaliaus atsiliepimą, malonėkite kiekvienas taip mostelti ranką ir pasakyti: "Kaip bus taip! Dėl vieno dolerio gal kaip nors apsieisiu!" Tada Jėzaus Širdies laikraštis gautų tūkstančius naujų skaitytojų. Laukiu su pasiilgimu! Norintieji gauti Šv. Raštą, lai prideda pusę dolerio, kad ir pašto ženkleliais. Šis adresas yra nuolatinis: *Rev. J. Bružikas, S. J., 259 N. 5th St., Brooklyn, N. Y.*

P. S. Tėvai Jėzuitai leidžia už tokią pat kainą irgi "Misijų" laikraštį. Be to, kas gavo per Tėvo Andr. Rudaminos užtarymą malonių, prašau atsiliepti. *J. B.*

Išugdyti krikščioniską pirmaujančią kartą—tai pakirsti pik-

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

Visi užklausimai svarba žliugsi. Tai vienok jaunimo klausimas sau lygaus neturi.

Lyginai dabar, iš vienos pusės Kiniją Japonija, o iš antros Etijopiją Italija pasmaugti tampos. Kol kas rietynės sunkokai cina. Nekartą netaip jau lengva sužinoti, kurioj pusėj pergalės vėliava plevėsuoja. O betgi galutinai laimės ne Kinija ir Etijopija, o tik Japonija ir Italija.

Kinija ir Etijopija didžiausias savo jėgas eikvojo naminėms galynėms. Kinijoj ir Etijopijoj nuo neatmenamų laikų siaučia nepakenčiama naminė peštynė, nors mažai kam apie tai buvo žinoma. Smaugiasi, mat, duris ir langus užsidarę, ir jeigu niekam apie tai nieko nesako — kitam galvos neskauda. Ir tik tada apie jas išgirdom, kai svetimi jas kepštelė.

Tuo tarpu Japonija ir Italija aukli savo jaunimą. Leidžia pinigus milijonais mokyklų statybai. Prižiūri, kad kiekvienas jaunuolis nors kiek galint mokyklos paragautų. Be to, pažangesnį jaunuolį siunčia užsienin; iš užsienio įveža svečius mokytojus naminį mokslą svetur austa gija atsiūlėti.

Laikui bėgant išauga jaunimas vienų ir kitų. Jauni kiniečiai ir etijopiečiai laukų vėjų išsupti,—laukais ir dūksta. Buriasi į žmogžudžių būrius, eina su vėjais ir nekaltiems keleiviams galvas daužo. Ypač nekaltiems misijonieriams jų buožės paragauti tenka.

Gi tuo tarpu jaunas japonietis ar italas, pačių tobuliausių mokslo rankų išsuptas, žiūrinėja ir dairosi, kaip ir kuo prie pasaulinės pažangos prisidėti ir toliau civilizacijos vežimėlį pastūmėti.

Kartą didelis pasaulis, betgi nūnai mokyklos rankon dėtas, atrodo, it kūdikis auklės užnešiotas. Ir, kaip sau nori, jame dviejų rūšių jaunimui vietos neužteks. Anksčiau ar vėliau vienam iš judviejų priseis vienam kuriam visą vietą užleisti.

Neveltui ir mes vis labiau ir labiau savo jaunimo likimu sau galvas džiovinam. Visi sutinkam, dalykai ne už mus, o tik prieš mus rikiuojasi ir šiaušias. Geriau sakant, jau ant tiek sublogėję, kad prie jų prieinant reikia kepurę nusiimti ir tik labai labai atsargiai kalbą pradėti. Jei ne, nusiminimo raugu atsirgti priseina.

Mat, ir mes taip, kaip ir anieji neišmintingi kiniečiai ar etijopai per daugelį metų iš savo jaunimo tik juokus krėtėm. Da labai gerai buvo, jei kur nors lietuviško poterėlio jaunimą išmokėm. Ne vienur nei tiek neištesėjom, o tik visą reikalą svetimiems nužėrėm. Gi dabar pykčiu trūkstam, kai mūsų jaunimas ir mūsų pačių ton pusėn pastūmėtas, dabar jau ir visai nuo mūsų užsigryžti baigia. Išsižiūri, jaunimas apseitų be mūs, betgi mes negalim apseiti be jo.

Gavėnia jau čia pat. O gavėnia, tai gerų darbų laikas. Patsai Kristus geriausią pavyzdį teikia. Mažai kada sutinkame Jį senių eilėje atsisėdusį ir jiems sapnus beaiškinantį. Veik niekad! Be Jeruzalės bažnyčios, kur tikrai su seniais susibūręs, mėgina juos savon pusėn patraukti. Bet, matyt, kartą pamėginęs, daugiau tokių aplinkybių vengia, gerai žinodamas, kad senių neperkalbėsi. Ir todėl palieka juos nuošaliai, o vis tik prie jaunimo linksta. Kur jaunimas, ten ir Kristus; kur Kristus, ten ir jaunimas. Tai viena. Antra. Traukia prie sau jaunimą ne kokiais ten negirdėtais būdais, o tik labai žinomomis priemonėmis. Kitaip sakant, Pats vaiku pavirsdamas.

Visi kalbam apie jaunimą ir katp jį nuo ištautėjimo apdrausti. Bet mažai kas ieškom tam tinkamančių priemonių minėtąjį tikslą atsiekti. Tik pažiūrėkime.

Žinoma, čia kalba eis apie kun. Koncių, Mt. Carmelio kleboną, ir jo išleistą gavėnios laikui Maldų Vadovėlį.

Šiuos žodžius rašančiam, jau teko Gavėnios Maldų Vadovėlį sueiti ne vienoj vietoj. Ir, visur, kur tik sueiti teko, visur pasekos pasirodė labai didelės.

Ne tik kitų, bet ir mūsų jaunimas, prie bažnyčios gavėnios metu laikos. Iki neseniai vienok atėjęs neturėdavo ką veikti. Sukalbėjęs trumpą poterėlį, į kitus pasidairęs, atgal tuo pačiu keliu nudripsėdavo.

Kun. Koncius tai pastebėjęs, priruošė tam tyčia Maldų Vadovėlį. Čia telpa Stacijos ir Graudūs Verksmai. Tiesa, panašių maldų vadovėlių jau ir prieš tai būta. Bet jų būta visai kitaip sukirptų ir vietos jaunimui nepriteinamų. Tai vis dažniausia da iš vyskupo Valančiaus laikų. Be to, už tokią maldaknygę reikė pamokėti dolerį, ir daugiau, nekalbant apie jos dydį ir toli gražu Amerikos jaunimo kiešniui perdidelį. Tokių maldaknygių jaunimas iš toli vengė.

Šios giesmės daug maž kai egzekvijos yra tik tam, kad giedotūsi be instrumento ir bažnyčioj, o ne su vargonais ir koru. Kur taip daroma, labai mažai kas tokias pamaldas lanko. Vargonai ir koras, mat, atima joms jų svarbą, grožį ir tikslą. Nuo tokių "operų" paprastai tikintieji šalin kiutina. Jau geriau pats vienas Stacijas ar Graudžius Verksmus atskaito ar atgieda, negu kad tokiu lermu sau ausį erzinti. Ve dėlko "tiek mažai žmonių esti."

Toledo, Ohio, vyskupas paliepė net ir airiams mūsų Graudžius Verksmus anglų kalbon išverstus giedoti. Labai keista, kad mes juos turėdami, o nežinom ką su jais bedaryti. Pasiklauskim kitų.

NAUJI RAŠTAI

(Atsiųsti paminėti)

"Studentų Žodis," Am. Liet. Katalikų Studentų ir Profesionalų Sąjungos žurnalas. Nr. 1, 1936 m. Thompson, Conn.

"Misijų Kalendorius 1936 m." Išleido Pranciškonų vienuolynas, Kretinga, 1936 m.

"Mūsų Laikraščio Kalendorius 1936 m." Kaunas, 1936 m.

"Tiesos Kelias," religijos, doros mokslo ir visuomenės gyvenimo žurnalas. 1936 m. sausio mėn. Nr. 1. Kaunas.

A. VITKAUSKO RAŠTAI KITATAUČIŲ SPAUDOJ

Jauno rašytojo Arėjo Vitkausko originališką apysakaitę "Miližinas ir Nykštukas" iš Lietuvos Raudonojo Kryžiaus leidžiamo vaikams žurnalo "Žiburėlio" išvertė į prancūzų kalbą ir išspausdino Belgijos Raudonojo Kryžiaus leidžiamame vaikams žurnale "Jeunesse"; išspausdino vertime į čekoslovakų kalbą Prahoje išeinąs prie "Česke Slovo" vaikams laikraštis "Slovičko," o taip pat — vertime į anglų kalbą — Australijos Raudonojo Kryžiaus leidžiamas vaikams žurnalas "Australian Red Cross Junior News" (per du numeriu). *Tr. B.*

PRIETARAI

Valgant nesupti kojų, velnią supi.

Valgant nedainuoti, gausi durną žmoną.

Kas iš katailo pagrandį valgo, per to vestuves sniga arba lis.

Valgydamas neik į kitus namus—peles atvesi.

Valgant nereikia kalbėti apie perinčius paukščius, nes jie neišsiris, suvalgysim bekalbėdami.

Nevalgyk tvarte, gyvulius pelės užpuls.

AGOTOS SKRIPKAITĖS GROMATA IN JUOZŲ BARAVYKŲ

1936 metų stičnius

Mylimas Mano Juozuli!

Gromata rašyta nuo many Agotos Skripkaitės in savo mylimų Juozukų Baravykų.

O dabar aš toj paci, Agota Skripkaitė, duodu tau, Juozuli, žinocie, kad paskucinį nuo tavy gromatų apturėjau nedėlioj. Apie jų daug ir nešnekėsiu, ba žinai kas man daros ir kų jauciu jų gavus. Mislinau, kad jau nesulauksiu gromatos, nesulauksiu tų meilų raminančių žodžių, žodžių tavo širdzies sakytų ir tavo ranku rašytų, tai kaip nesdziaugs gavus!

Aš tep ir mislinau, kad tu sergi, ba nebuvo tos nakcies, kad aš tavy būtau nesapnavus. Prieš nedėlių sapnavau, kad tu mani, Juozuli, mušei. Rodos, tu su kitais bernais jojai nakcigonėn ir dajojis mūs pirkių sustojai. Aš norėdama tavi išgūzdzyc, acitūpiau už tvoros ir laukiau, kad arciau prijotai. Tu prijojis taiseisi maišų, an katro sėdėjai, kad negraužt, o aš tuo rozu šokau rankas iskėtus. Arklys many pasistrošino ir tavi, Juozuli, nutrenkė. Aš tavy gailėjaus ir prašiau, kad neširstai. Tu gulėdamas an žemės juokeis. Paskui tu priajai prie many, o aš norėdama tavy perprašyc, apsidairius ar niekas nemato, norėjau pabuciuoc, bet tu nusjuosei dziržų ir iš visų sylų apie tris rozus mani "apjuosei." Aš tadu pradėjau verkc, o tu mani kap katį glostei.

Dar prieš šitų sapnų sapnavau, kad buvau numirus. Rodos, gavau žinių, kad nuskindo šipas, katruo tu važiavai, tai kad insižėlinau, kad net žodziais pradėjau verkc. Paskui cik jauciu, kad širdzis nustoj mušč ir kojos pradėj drebėc. Cik man acigulus in laškų, inej pirkion motulė su šaptūnu ir pradėj many klausinėc, kas man yra. Norėtau nor vienų žodį pasakyc, ale negaliu. Šaptūnas pačiupinėjis pasakė motulai, kad aš numiriau ir užkalbėjimas nieko nepamačis. Kap už adzynos ataj vyrai ir pradėjo giedoc. Dar buvo nieko, ale kap atnešė trūnų, paguldė jon ir pradėjo motulė su tėvuliu lementavoc, neturėjau kur dėcis. Norėtau pasakyc, kad aš dar gyva ir nekavokit, ale kad liežiuvio negaliu apversc ir pasijudzyc. Viskų, rodos, jauciu ir matau; jauciu kap mani ant kapinių nešą; matau ir girdziu kap motulė eidama paskui trūnų verkia, ale pasjudzyc negaliu. Dzieve, Dzieve, uot, Juozuli, stroko turėjau! Paskui jau susraminau pamislinus, kad gal ir tavi tynai rasiu. Jautiau, kap užkalė trūnų ir pradėjo ant virvių duobėn laisc. Rodos, duobė labai gili ir mani laidzianc bijojau, kad virvė netrukt. Kap rozas! Jauciu, kad trūna lakia kap viesulas, kad net mano visas kūnas pagaugais nuvej. Apacioj trūna susgurino ir antrožas man net per galvų sudavė. Jauciu sopulį, bet krutės ir tadu dar negalėjau. Nu gi acibundu, Juozuli, kad guliu an žemės ir guzas, kap obolys an kaktos. Tai buvo tep, Juozuli: su motuli iš vakaro mynėm linus ir tep buvau sušalus kad i večeirios nevalgius užlipau ant pečiaus ir kap regi užmigau ir matai kas pasdarė. Galėc sapnuodama labai mėtiaus, kad net an žemės nupuoliau. Tai dar Dzievo meilė, kad aš visai neusimušiau. Žinai gi, Juozuli, mūs pečius labai aukštas, tai galėj būc ir tep. Dar ir nūnai jauciu ne cik kaktų, ale ir spynų sopanc. Motulė klausė, net nusgandus, kas pasdarė, ale, kap prauda pasakyc, sarmacinaus prispažync, kad tokį sapnų sapnavau. Sakiu, kd nakciu ajau laukan ir iš nescikių kojai paslidavus, griuvau ir in pečio kampų tep apsibalnojau. Jei būtau praudų pasakius, tai tevulis spakainumo nedėjo, — juoktūs.

Vakar, Juozuli, buvo ataję cigonas su cigonku ir varažino. Išdėjus blogai kortas, jiems išejus, užteks už tai ciek arklukui šieno, kiek jis galės jo an rapnyko paimc. Kad jį suguryt! An rapnyko, tai an rapnyko, ale ciek, Juozuli, prisdėj, kad kap cik atnešė in vežimų, dzie, apie pusį vežimo! Cigonkai daviau bovelninį suknelį ir dzvi karkas. Tuščiajo, man nieko neškada, kad cik būt gerai išvaražinį. Kad kitai cigonkai, gal ir nevlerytau, ale šitų visi giria, kad viskų pasako.

Pirmų rozų išdėjus pasakė, kad turi an širdzies dzidelį smūtkų ir kad jis gynėsis dar dzidesniu. Sakė, kad: — tas apie katrų tu ir miegodama mislini, nuo tavy nusgrįžta ir žiūro in kitų — tamsų plaukų. Tu ištekėsi už šviesių plaukelių vyrelio, plaukelių, kap linelių, ir gražaus razumėlio; turėsi duonelės ir prie duonelės; greitai turėsi nespadzivotų kelionį in cirvenų vyrų, ale jo sergėkis, kap šunelio, ba jis paklausis bulkavos moteriškės, nores tavi po kojalėm pamync.

Antrų rozų išdėjus sakė, kad bus pagrabas. Trecių, kad kadu nor mūs namai turės iš gyvulių neščėsci, cik nepasakė kokio plauko. Sako, Juozuli, kad necikėk kų cigonka sako, nugi už dzviej dzienų vilkas nunešė tekucį, o užvakar šunį. Tep, Juozuli, rudzis, kaip ir savo galų numanydamas, tų vakarų apie dzvi adzynas galvų in viršų iškėlis staugė. Man tep gūdu buvo, kad išejus net spyriau su koju. Nūnai kap pamislinu net jo gaila daros. Dar kas nor bus, ba nūnai iš ryto apie tris rozus višta užgiedojo.

Juozuli, argi gali tep būc, kap cigonka sakė?.. Jei turi sumliainių, tai tep nepadarysi. Žinau, Juozuli, kad dartės matai gražesnių ir bagotesnių, ale neturi tokios širdzies kap mano; jos tavy tep nemylės. Gal ir aš būtau gražesnė ir turėtau tokias minkštas ir baltas rankas, kap ir miestavos, ale aš procaunykė ir tep gardziai nevalgau kap jos. Acimenu, kap tu vienų rozų sakei, kad tau baltos ir minkštos rankos nepacinka: balta ranka, sakei, tai atrodo, kad negyvelio, o minkštų rankoj turinc, tep jauciasi kap varlį turinc. Kap dabar jauci? Cik vienų raudonus veidus; jų nigdi ir dadaiktų turiu, kap ir miestavos, tai žyc nereikia. To miestavos gali man, Juozuli, gailėcis, ba niekas nekaštuoja.

Kap kadu ir nenorėtau apie tavi mislyc, ale kiekviena vietelė man tavi primena: cia suolukas, žovalnė, pasvirnė... Anų dzien aidama pro pievų net sustojau ir mislinu, kap pereitais metais cia mes abudu sėdėjom... Aš tadu iš kermošiaus grįžau namo. Per pievų aidama pamatiau tavi šienaunanc. Pamatius nejautiau kojų sopėjimo, nor dzvidešims verstų suvaikščiojau ir vasaros šuto. Tu tų minutų buvai man, tai vasaros kaitrioj dzienoj šalcinio vanduo...

Tu cylėjai, o aš žiūrėjau kap prie mano kojų šokinėjo žali žoguciai visap čirkšdami. Pakėlus akis matiau plaukiamų rugių laukų, pilnų mėlyngalvukių rugiagėlių. Aš viskų tadu, Juozuli, buvau užmiršus ir kų tai mislinau, ale tu mani iš mislių išbudzinai, paprašydamas kitos baronkos. Vėliau jos ryjimas mušė iš mislių. Gal ir ilgai būtum sėdėjį, ale atajo ir Tamulis šieno pjauc, tai sarmacinaus ilgiau sėdėc ir acikėliau. Tu prašei dar pasėdėc, bet aš sakiau, kad gali žmones juokcis, kad darbymetej sėdzinėjam ir bijojau pletkų. Paskui in mani gražiai žiūrėdamas prašei, kad šių vakarų tavęs palauktau. Aš susisarmacinus pasakiau, kad: — Po smerci seredoj — ir usimetus an pecies čeverykus ir pasiėmus kašikelį su tavo nupjautų baltų dobilukų sauja, mirkterėjus nubėgau.

Ale tau tadu, Juozuli ir nenusdavė; tas rudzis prakeiktas viskų padarė. Kap pamislinu apie tų vakarų, tai nei neškada man jo. Rodos, ir nūnai girdziu išejusio an kiemo tėvulio žodzius: — Kusi, rudzi, kusi, kusi! — Ir akyse matau, kap tu šunį incikandusį kelnes, paskui savi tysiai. Labai bijojau, kad neiškųstų kokio mėsos šmoto, o tai koliestva! Kap acigynei rudzį, tai parbėgis dar lemiancis prie many pradėjo, ale tėp buvau inširdus, kad nedaturėjau nespyrus jam in dancis. O kad uskalino, kad net kiaulės tvarti pradėjo kriuksėc. Tėvulis išejis klausė, kas mušė šunį, ale aš greiciau usidariau svirno duris, ba nežnojus būtau kų atsakyc.

Tep, Juozuli. Nūnai tų cik aciminc galiu ir širdzyj mislyc, kad viskas prapuolė, kap sapni... Dar kap negirdziu nieko dainuojanc, dar ne tep, ale nedėlioj bernai su mergom susrinkį pas Šimų uždainavo:

"Prismyk, bernyci, kų man kalbėjai,
Net ligi smerci mylėc žadėjai...

Buvo tai čėsas kadu mylėjai;
Iš meilės žodzio tarc negalėjai...

Dabar nenori many macycie,
Tų ir mėnulis gal pasakycie...

Klausyk, bernyci, ar tu negirdzi,
Kiekvienų dzienų sopa man širdzį...

Nuskyniau visas darži gėlalas,
Tai vis del tavy, bernyci, mielas...

Šėyrų ma meily matė mėnulis,
Jei jų pamynsi, nubaus Dzievulis..."

Susraminau cik tadu, kap padušku usidengiau galvų.

Kap perskaitiau tavo keliony in Čikagų, tai net gūdu pasdarė. Jeigu man tep būt buvį, tai, dzie, iš stroko jau būtau nedaturėjus.

Tavo motulė širsta, kad tu man gromatas rašai. Kap ilgai nerašei, tai mislinau, kad savo motulės klausai, ba sakė, kad: — Ne aš būsiu, jeigu Agota daugiau gromatas nuo Juozuko gaus!

Juozuli, už mano dovanų — širdzį, nor gromatų nesgailėk.

Nešu, Juozuli, gromatų in pačtų, kad greiciau gautai ir greiciau man atsakytai.

Prauda, Juozuli, būtau ir užmiršus, kad Beručkis prašės pas mani svocijon. Ale apie tai parašysiu kitoj gromatoj.

Buciuoju tavi, Juozuli!

Tavo mylima Agota

Susivienymas vienijo lietuvius išeivius praeityje, jis saugos mus nelaimėse ir vienys ateity.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Sudėstė Kun. Michael J. Duffy
Vertė Kun. J. K. Milianskas

TREČIOJI LAIDA

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojam bei mokytojoms priseina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas — lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32. Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Stulgaitis, Vice-Prezidentas, 122 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždininkas, 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
J. Jonsika, Iždo Globėjas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
K. A. Vencius, Iždo Globėjas, 19 Cross St., Lawrence, Mass.
Vincas Krikščiūnas, M. D., Dr. Kvot., 1711 N. Main Ave., Scranton, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Antanas Vaitkevičius, 56 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. Juozas Mačiulis, 8656 — 85th St., Woodhaven, N. Y.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Jurgis Tumasonis, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.
2. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
3. Elžbieta Paurazienė, 14030 Wark Ave., Detroit, Mich.

TEISMO KOMISIJA

1. Vladas Palūpis, 133 N. Main St., Pittston, Pa.
2. Simanas Galinis, 115 Putnam Street, Scranton, Pa.
3. Saveras Marozas, 505 Spruce St., W. Pittston, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. Antanas Milukas, Brooklyn, N. Y.
2. Tamas Šeimis, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.
3. Kun. Juozas Simonaitis, 214 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
2. Juozas Čekys, 8 Wood St., Pittston, Pa.
3. Vincas Miliauskas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

LRKSA N. Y. IR N. J. APSKR. KUOPŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

Sausio 26, 1936, LRKSA N. Y. ir N. J. apskrities susirinkimas įvyko Šv. Jurgio dr-jos salės kambariuose, Newark, N. J.

Susirinkimą atidarė pirmininkas malda.

Dalyvauja šių kuopų atstovai: 3 kp., Elizabeth, N. J. — J. Motūza; 36 kp., Newark, N. J. — Ant. Barauskas, J. Mikalauskas, J. Žemaitis, S. Padrieža, V. Lukošiūnas, J. Daukšys, B. Staniulis, A. Petkus, A. Stanišauskas; svečiai: O. Lukošiūnienė, O. Grimalauskienė, J. Kaminskienė, J. Jasiukaitienė; 60 kp., Bayonne, N. J.— J. Masalskis ir A. Stanšauskas; 134 kp., Brooklyn, N. Y. — J. Tumasonis, St. Lukoševičius, V. Daubaras, P. Montvila; 135 kp., Brooklyn, N. Y. — K. Dumblys; 165 kp., Harrison, N. J. — M. Kauklys, V. Maliauskienė, J. Stasilionis; 200 kp., Linden, N. J. — P. Mikšys. Viso dalyvavo 7 kuopų 21 atst. ir 4 svečiai.

Protokolas skaitytas ir priimtas.

Apskrities valdybos raportai. Pirmininkas, raštininkas ir iždininkas pranešė, kad dirbę tiek, kiek aplinkybės leidę.

Kuopų raportai. 36-tos kuopos atstovai nusiskundė, kad jie turi daug nesmagumų dėl narės pomirtinės. Išklausius tų visų nusiskundimų patarta tą viską perduoti Susiv. Teismo Komisijai.

Elizabeth, N. J., 3 kp. gyvuoja gerai ir viskas tvarkoj.

60 kuopa, Bayonne, N. J., gerai gyvuoja. Rengia vakarus.

134 kp. Brooklyn, N. Y. Praneša, kad viskas tvarkoj.

135 kp. Brooklyn, N. Y. Kuopa stiprėja.

165 kp. Harrison, N. J. Kuopa ketina turėt vajaus prakalbas.

200 kp. Linden, N. J., kuopa veikia vidutiniškai. Rengiasi prie vajaus.

Kalbama vajaus reikalu. Atstovai siūlo visokius vajaus reikalu pasiūlymus ir patarimus. Bet kad vajus pasisektų gerai, tai reikia būtinai, kad tėvai, Susivienymo nariai, prirašytų savo vaikus prie Sus-mo. Siūloma rengti prakalbas kolonijose. Galop patarta kuopoms rengti vajaus prakalbas savo kolonijose. Kur bus galima, tai apskritis kiek nors pagelbės.

Kalbama apie būsimą Susivienymo seimą Chicagoje. Kalbama apie būdus padėti kuopoms paskiriamųjų [illegible] siųsti seiman atstovus. P-nas Stanšauskas pasiūlo surengti vakarą kiekvienoje kolonijoje. Tam visi atstovai pritarė ir išrinko iš kiekvienos kuopos po du narius tvarkyti būsimus vakarus: Matuzą, Žemaitį, Grimalauską, Masalskį, Stanšauską, Stasilionį, Nakrošą, Mikšį, Montvilą, Daubarą, Dumblį ir Pūką.

Naujos apskr. valdybos rinkimas. Valdyba paliekama ta pati: pirm. St. Lukoševičius, vice pirm. —Nakrošas, rašt.—J. Tumasonis, iždin.—Motūza.

3 ir 36 kuopos sumokėjo apskričiai mokesčius.

Susirinkime atsiminus ilgametį apskr. pirm. a. a.. A. Domeiką, atsistoję sukalbėjo maldą už jo sielą.

Sekantis suvažiavimas įvyks Bayonne, N. J.

Susirinkimas baigiamas malda.

J. Tumasonis, apskr. rašt.

DETROIT, MICH.

Iš 265 Kuopos Susirinkimo

Vasario 9-tą 265 kuopa turėjo susirinkimą parapijos mokyklos kambary.

Protokolas buvo priimtas su pataisymu.

Laiškas iš Centro perskaitytas ir priimtas.

Labai geras daiktas, kad centras duoda žinoti, kurių narių pašalpa jau pasibaigus.

Pirmininkas pranešė, kad mūs vienas narys F. Bartkus guli ligoninėj. Sužeidė gatvekaris. Linkime pasveikti!

Pranešta, kad apskrities koncertas jau suruoštas. Atvažiuos mūs Centro Prezidentas L. Šimutis su prakalbom. Visi laukiam išgirst ką nors naujo.

Apskrities koncertas įvyks vasario 22 Lietuvių svetainėj, 25-ta gatvė ir Vernon Ave. Tikimės gerų pasekmių, jei tik oras bus gražus.

265 kuopos vakaras pusiau su parapija bus kovo 29-tą. Vaidins *"Motinos Širdis."* Komisija darbuojasi, lošėjai mokinasi.

Susirinkimą pirmininkas uždarė malda. *Koresp.*

Susivienymas neša savo nariams ir jų šeimynoms materialę pagelbą ir dvasinį su-

DALFINA IR ONA BAKŠAITĖS,
pagražins Mich. apskrities jubiliejinį vakarą švelnia gitarų muzika. Vakaras įvyks vasario 22-rą. Liet. svetainėj, Detroit, Mich.

L. R. K. SUSIVIENYMO AM. MICH. APSKRITIES NEPAPRASTAS VAKARAS

Atvažiuoja Leonardas Šimutis, Centro Prezidentas, "Draugo" Redaktorius

Dideliu rūpestingumu, 190, 171, 230 ir 265 kuopos rengia reikšmingą paminėjimą LRKSA 50 metų auksinių sukaktuvių vasario 22 d., šeštadienio vakare, Lietuvių salėj, W. Vernon ir 25-ta.

Programa bus įvairi. Kalbės **gerb. L. Šimutis**, plačiai žinomas publicistas, įžymus prakalbininkas. Daug įdomaus patieks savo kalboje.

Šv. Antano parapijos choras, muz. J. A. Blažio vedamas, išpildys koncertą. Dalyvaus mišrus choras, vyrų ir merginų chorai.

Dalfina ir Ona Bakšaitės dubeltavam merginų kvartetui akompanuos gitarom.

Tokią programą kiekvienam naudinga pamatyti ir pasiklausyti.

Po programos šokiai abejose svetainėse.

Pradžia 6:00 val.

Įžanga tik 25 centai.

Kuopos iš visų trijų parapijų deda pastangas, kad atsilankiusius patenkinus. **Valdyba**

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĖ SAUSIO MĖN., 1936

17 kp.	Jaškus Frank	N. 16	$500.		Iš vaikų skyr.
25 "	Noveckas Edvardas	N. 16	500.	$9.00	
146 "	Kazlauskaitė Morta	N. 16	500.	12.00	Iš vaikų skyr.
191 "	Baltrušaitis Jonas	N. 39	500.	6.00	Gruod. '35
254 "	Karauckas Petras	N. 48	500.	9.00	

Vaikų Skyriaus

14 kp. Ramanauskaitė Ona, Ramanauskas Vincas
293 " Mašiliūnas Edvardas

L. R. K. S. A. KUOPŲ ŽINIAI

REIKALAUKITE AUKSINIO VAJAUS AGITACINIŲ BROŠIURĖLIŲ

Pildomo Komiteto nutarimu jau paruošta Auksinio Vajaus reikalu agitacinė brošiurėlė iš 12-kos puslapių.

11-ką puslapių užima tekstas—trumpoj suglaustoj formoj paaiškinta Susivienymo tvirtumas, saugumas, reikšmingumas, apsidraudimo svarba, o 12-tas puslapukas paliktas kuopų pranešimui. Tame puslapėly kuopa gali pranešt kada ji laiko susirinkimą arba prakalbas (dieną, vietą, valandą ir t. p.), kuopos valdybos arba organizatorių vardus-pavardes, kad kandidatas, norintis prisirašyt, žinotų kur kreiptis.

Kuopos, norinčios tokių brošiurėlių turėti su savo pranešimais, arba be jų. kreipkitės į Susivienymo Centrą, prisiųskite pranešimo tekstą, nurodykit, kiek egzempliorių norite gauti.

Brošiurėles gausite veltui.

Vertėtų visoms kuopoms pasinaudot ir apskritai visos turėtų pasidarbuot, kad šio Auksinio Vajaus metu kuo daugiausia naujų narių prirašyti. Tas brošiurėles galima išdalyt prie bažnyčios ir bile ker nužiūrėtiems kandidatams.

Kuopos, veikėjai, organizatoriai ir visi geros valios žmonės, pasidarbuokime, kad Auksinis Vajus sustiprintų Susivienymą ir apskritai Amerikos lietuvių [illegible]

LEONARDAS ŠIMUTIS,
LRKSA Prezidentas, kalbės Michigan apskrities 50 metų jubiliejaus paminėjimo programoj, vasario 22-rą, Liet. svetainėj, Detroit, Mich.

CLEVELAND, OHIO

LRKSA 142 Kuopa Rengia Jubiliejinį Vakarą

Jubiliejinis vakaras įvyks kovo 8 dieną, Šv. Jurgio parapijos auditorijoj. Prasidės 6:30 vakare. Tai bus vienas įvairiausių vakarų, kokio dar kuopa neturėjo surengus. Gabūs vaidilos vaidins gražų veikalą "Šventoji Barbora." bus įdomių kalbų apie vajų, taipgi bus priimami nauji kandidatai. Yra didelė garbė prisirašyt prie LRKSA per jubiliejų, kurio šiemet Susivienymas sulaukė.

LINDEN, N. J.

200 Kuopos Card Party

Vasario 1 d. LRKSA 200 kp. surengė card party Linden Hall. Gerai pavyko, nes žmonių susirinko gražus skaičius. Gaila, kad oras buvo blogas, kas neveiena sulaikė nuo atsilankymo.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 8 kuopos susirinkimas bus kovo 2-trą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių salėj, 6835 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus kovo 5-ta diena 7:30 val. vakare Lietuvių salėj. Visi nariai prašomi susirinkti ir savo duokles užsimokėti.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus vasario 23-čią dieną Šv. Juozapo parapijos bažnytinėj salėj. Malonėkit visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus vasario 23-čią dieną po sumos, parapijos svetainėje, 41 Capitol Ave.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus vasario 23-čią dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch St.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus vasario 23-čią dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus kovo 3-čią dieną A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro. Visi nariai, malonėkit dalyvaut.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus vasario 23-čią dieną Igno Stungio salėje.

A. A. A. VAITKEVIČIUS

WORCESTER, Mass. — Sausio 28, anksti ryte, miesto ligoninėj mirė LRKSA 222-41 kuopos narys Andrius Vaitkevičius, 62 metų amžiaus.

Velionis sirgo kelis paskutinius metus ir gana sunkiai, bet užklaustas apie sveikatą nesiskundė, tik kantriai maloniai vargo šiame pasauly.

Paliko savo senų metų motinėlę, du brolius, Vincą ir Joną, kurie gyvena New Britain, Conn.

Atvykęs iš Lietuvos išpradžių gyveno Shenandoah, Pa., sunkiai dirbo anglies kasyklose, paskui atvyko į Worcesterį.

Buvo vedęs Oną Agurkiūtę, kuri mirė apie 12 metų atgal, o jų vienintėlė duktė Ona mirė pačioj jaunystėj.

A. a. velionis visada atjausdavo [illegible] LRKSA [illegible]

AG. LELEŠIENĖ

NEW HAVEN, Conn. — Sausio 11 d. po ilgos ir sunkios ligos su šiuo pasauliu atsiskyrė mūsų 116-tos kuopos ilgametė narė Agnieška Lelešienė.

Paliko nuliūdime dukteris, sūnus, kitus gimines ir visus LRKSA 116 kuopos narius.

Laidotuvės įvyko sausio 14 d. iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, kur šv. mišias atnašavo gerb. klebonas kun. V. P. Karkauskas. Susivienymo nariai gausiai dalyvavo atiduot paskutinį patarnavimą.

A. a. Agnieška Lelešienė buvo ramaus būdo, dora ir gera moteriškė, buvo mylima savo vaikų ir visų šios kuopos narių.

116-ta kuopa liūdi nustojus savo geros narės, kurios ilgai neužmirš.

Visa kuopos valdyba ir nariai reiškia a. a. Agnieškos Lelešienės šeimai ir giminėms gilią užuojautą šioj nuliūdimo valandoj.

Tegul Aukščiausias suteikia amžiną ramybę danguje Agnieškos sielai!

116 kp. rašt.

NEW HAVEN, CONN.

Atsižymėjo Vaidinime

Vasario antrą dieną Moterų Sąjungos 33-čia kuopa surengė puikų vakarą, kuris nustebino visus ir suteikė malonaus juoko.

Publikos prisirinko pilną svetainė. Viešnių ir svečių atsilankė iš Meriden, Hartford, Rocky Hill, Port Chester, N. Y., Bridgeport, ir Branford.

Suvaidinta trijų aktų muzikališkas veikalas "Tarnaitės Vargai." Veikalas yra puikus, juokingas ir švelnus. Šiame vaidinime mūsų jaunimas tikrai atsižymėjo ir padarė didelį surpriza lietuviška kalba.

Poni A. Kazlauskienė ponios rolėj, stebino visus. Jos nudavimai, aiški kalba, darė malonumo. Poni Kazlauskienė dar pirmą kartą dalyvauja vaidinime, bet jai sekasi vaidinti. Būtų malonu ir dažniau matyti scenoj. A. Stadalnikas pono rolėj. Jo stiprus balsas ir švelnus būdas patraukė žiūrėtojus. Adolfas taipgi pirmą kartą lošia, bet lauksim ir vėl pasirodant scenoj. A. Zaromskas, sūnaus rolėj, gyvai ir jausmingai lošė. Šis jaunuolis turi nepaprastus gabumus. Lankydamas mokyklą dalyvavo svarbiuose vaidinimuose, kuriuose visuomet turėjo ilgiausias roles ir jose atsižymėdavo. Vietos anglų spauda plačiai yra aprašius apie jo gabumus. E. Jurkštienė, tarnaitės rolėj, vaidino simpatingai, jautriai ir dainavo žavėjančiai. Jos stiprus alto balsas kiekvieno širdį pasiekė. Elžbieta dažnai puošia mūsų sceną savo gražiu vaidinimu ir dainomis. M. Žiūkaitė, Algirdo mylimosios rolėj, puikiai pasižymėjo. Nors dar pirmą kartą Marytė lošia, bet moka romansuoti, jai ir tas pritinka. O. [illegible] rolėj, prijuokino publiką ligi ašarų. J. Valilionis, tarno rolėj, savo nudavimais taipgi sukėlė daug juoko. Nors dar pirmą kartą vaidina, bet reikia pastebėti, kad moka krėsti juokus. Jaunimo grupė, kurią sudarė panelės J. Žiūkaitė, A. Stadalnikaitė, M. Norkūnaitė, J. Tamulevičius, A. Styra ir J. Klimas vaidino gražiai ir gyvai ir nustebino publiką. Jaunimas paskutinėj scenoj buvo gražiai pasipuošęs; išpildė dainas ir šokius taip gerai, kad iš publikos susilaukė gausių aplodismentų.

Malonų įspūdį darė visiems matant jaunimą taip gražiai vaidinant ir vartojant savo lietuvišką kalbą. Garbė tau, jaunime, kad dalyvauji lietuviškam veikime.

Linksma yra pasakyti, kad šio vakaro iniciatore ir veikalo autore yra mūsų nenuilstanti darbuotoja panelė Marijona Jokubaitė, kuri daug laiko pašvenčia dirbdama lietuvybės palaikymui. Jos pastangomis mūsų kolonijos jaunimas gauna progų pasirodyti scenoj gražiuose veikaluose. Marijona yra daug pasidarbavus mūsų tautai savo prakalbomis, dirbdama prie Lietuvos Misijos ir veikdama Moterų Sąjungos geroveі. Ji nenuilstančiai dirba ir skatina kitus prie gražių darbų, kaip tėvynės taip ir bažnyčios labui. Garbė tau Marijona už parašymą šio puikaus veikalo, kuriame [illegible] valdoma tavo prakilni dvasia.

Po vaidinimo mažojoj svetainėj įvyko vakarėlis vaidilų pagerbimui. Dalyvavo taipgi klebonas V. Karkauskas ir vargoninkas V. Stasevičius. Sąjungietės pavaišino visus gardžia vakariene. Pasakyta gražių kalbų ir linkėjimų, ypatingai mūsų klebonas gražiai pasveikino jaunimą ir autorę.

Didžiojoj svetainėj visą publika smagiai šoko ir linksminos prie geros muzikos. Visi skirstės namo vėlybą valandą su geru ūpu, dėkodami sąjungietėms už surengimą šio gražaus vakaro.

Šio vakaro gaspadinės buvo O. Mockienė ir Z. Markūnienė. Bravo, sąjungietės, už surengimą šio puikaus vakaro!

Laikę programos gražiai grojo armonika mažas muzikantas Leonardas Beržinskas iš Rocky Hill, Conn. ir buvo publikos kelis kartus kviestas pakartoti.

Kun. V. Karkauskas ir viešnia sąjungietė ponia V. Elijošienė iš Hartford, Conn., pasakė gražias kalbas. *Ten Buvus*

PATARLĖS

Valgyk, kad pilvas plyštų,
dirbk, kad akys tystų.
Ankstybs stybs, vėlybs pyps.
Nuo varškės dantys barškės.
Tyli, kaip mėsą valgydami.
Svečio valgis iki vartų.
Daug privalgęs nebūsi bagotas,
o tik pilvotas.

LRKSA. NARIŲ DĖMESIUI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškas sagutės $1.50
LRKSA moteriškos spilkos 1.00
LRKSA vyriškos spilkos.. 1.50
LRKSA vyriškos spilkos.. 1.00
LRKSA žiedai 10 karatų.. 7.50

Reikalaudami ženklelių ir žiedų Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St., P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.

SVEIKATOS KELIU

Šį skyrių veda
AMERIKOS LIETUVIŲ MEDICINOS MOKSLO AKADEMIJA

NEURASTENIA

Rašo J. P. POŠKA, M. D., Chicago, Ill.

Neurastenia yra nervų sistemos liga pasireiškianti perdideliu nusilpnėjimu nervų sistemos. Tai įvyksta dėl perdidelio išnaudojimo p[illegible] ar judamosios nervų ener[illegible]rba dėl susirinkimo nuodingų [illegible]nenų žmogaus visoje sistemoje.

Aiškiausis šios ligos simptomas [illegible]lis nuovargis arba rau[illegible]pnumas, dažniausiai ga[illegible] pastovus. Ligonis jaučiasi labai nuvargęs ir nesugeba dirbti protinio darbo, nes ir mažiausis protavimas sukelia galvos ūžimą ir skaudėjimą. Aiškiai karakteringa, kad silpnumas ir nuovargis apleidžia ligonį, jeigu jis gauna pasilsėti, ir jaučiasi blogiau, jeigu bando ką nors veikti. Taigi tas greitas nuovargis yra fundamentalis neurastenijos simptomas. Ligonis visuomet parodo nepaprastą stiprumo sumažėjimą ir nieko sunkesnio negali pakelti arba giliau protauti. Nugaros skaudėjimas yra dažnus simptomas, kuris pagerėja, jeigu ligonis gauna pasilsėti. Be raumenų silpnumo dar pasireiškia ir raumenų drebėjimas. Ligonis skundžiasi, kad jo rankos ir kojos dreba ir galvos skaudėjimas kankina ir jaučia veržimą ir spaudimą galvoje. Veide rodosi nuovargis ir kartais silpnakraujystė, taip, kad žmogus aiškiai parodo sveikatos nupuolimą. Nemiegis visuomet vargina sergančius, o jeigu ir miega, tai miega neramus ir nesuteikia tikro poilsio. Užtai ligonis beveik visuomet neramus ir greitai įsižeidžia ir supykstą. Atmintis sumažėja, bet pakartojimas tų pačių žodžių arba minčių dažnai girdžiamas iš ligonio lūpų. Jis visko bijosi, ypatingai aukštų ir gilių vietų, kad nenupultų arba kad neįpultų.

Ligonis skundžiasi, kad skausmas pagal visą nugarkaulį ir pagal širdį vargina jį ir širdis dažnai plaka. Raumenų skausmas panašus į reumatizmą. Jeigu ligonis yra turėjęs sifilį, tai rankos ir kojos visuomet šaltos ir ligonis reikalauja gerai apsirengti, kad jaustų nors kiek šilumos. Kai kuriuose atsitikimuose skilvys labai silpnai veikia, už tai valgis liekasi nesuviškintas ir iš to prasideda vidurių sukietėjimas ir kiti nemalonumai.

Jeigu ligonis nedaro pastangų ir neieško pagelbos, tai ši liga pasilieka ilgam laikui ir eina blogyn suteikdama daug bereikalingo rūpesčio ligoniui, nes jis nuolat silpnėja ir blogėja. Užtai pajutus šios ligos simptomus, reikia ieškot pagelbos ir neduot ligai įsigalėti. Pirmiausia reikalingas protinis ir fizinis poilsis. Toliau reikia nukreipti mintis į visai naujus dalykus, kurie suteiktų šiek tiek malonumo. Maistas privalo būti maistingas, bet lengvai suvirškinamas. Nors ligoniui nepatartina dirbti sunkaus fizinio bei protinio darbo, bet lengvas užsiėmimas būtinai reikalingas.

MIRĖ RAŠYTOJA ONA PUIDIENĖ

Sausio 23-čią Kaune mirė rašytoja Ona Pleirytė-Puidienė, lietuvių skaitančiai visuomenei pažįstama Vaidilutės vardu.

Velionę į tautinį susipratimą ir aktyvų literatūrinį darbą paskatino ypač kun. J. Dobilas—Lindė, kun. B. Šlamas, kun. Karosas, kan. J. Tumas, paskiau J. Biliūnas, jos vyras rašyt. K. Puida ir kiti.

Rašė perijodinėje spaudoje, kurį laiką dirbo "Vilniaus Žinių" redakcijoje. Iš jos raštų žymesni: dviejų dalių romanas "Tėviškė" (jos "Sakalo" b-vė leidžia papildytą pirmąją laidą ir antrąją dalį); rinkiniai "Sielos akordai," "Kada rauda siela," "Audroms siaučiant" ir kt. Yra išvertusi Chruščovo—Sokolnikovo populiarų romaną "Grunvaldą" iš latvių kalbos Alunano "Liūdną dainą," yra parašiusi "Latvių literatūros istoriją."

MIRĖ L. SKABEIKA

Sausio 22 d. Viekšnių v., Žiogaičių k. mirė vienas iš jaunųjų rašytojų, L. Skabeika. Mirė džiova. Buvo kairiųjų pažiūrų. Išleido vieną savo eilėraščių rinkinį, be to, rašinėjo kairiųjų spaudoj.

MIRĖ H. J. SMITH

Chicago, Ill.—Vasario 9-tą nuo plaučių uždegimo mirė garsus autorius, dienraščio The Chicago Daily News menadžerinis redaktorius Henry Justin Smith, 69 m. Tarp didesnių jo veikalų pažymėtini šie: "Innocents Aloft," "Deadlines," "Poor Devil," "Senor Zero," "Chicago—a Portrait," "Chicago's Great Century" ir k.

SKAITYKITE GERAS KNYGAS

Mūsų nuomonė yra, kad kiekvienam lietuviui verta savo knygynėly turėti šias knygas:

DIEVE, PASIGAILĖK MŪSŲ

Parašė *T. Scanlon.* 400 pusl. Gražūs tvirti apdarai. Kaina $1.00. Šioje knygoje smulkmeniškai aprašytas Pasaulinis karas. Įdomus skaitymas—patiks senam ir jaunam.

SPARNUOTI LIETUVIAI DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė *P. Jurgėla.* 384 pusl. Su paveikslais. Gražūs tvirti viršeliai. Kaina $1.50. Turinys: *Dariaus ir Girėno* skridimas per Atlantiką ir jų mirtis Soldino girioje.

NUSISYPSOK!

Surašė *J. K. M.* 160 įvairių juokų, 150 puslapių, gražūs tvirti apdarai. Kaina $1.00.

Trijų knygų kaina $3.50. Perkant tris knygas kartu bus parduodama už specijalę kainą $2.75

Money orderius ir užsakymus siųskite:

"GARSAS"
73 East South Street, Wilkes-Barre, Penna.

S. Lukas

SUVALKŲ SUTARTIS

Vieno Veiksmo Tragedija

VEIKIANTIEJI ASMENS:

Lietuvos Atstovas, Karininkas, Kareivis, Lenkijos Atstovas, Prancūzijos Atstovas ir Jo Sekretorius.

(Paprastas kambarys. Viduje stalas. Kelios kedės. Ant sienos kryžius. Uždangai pasikėlus, įeina Lietuvos Atstovas, Karininkas, Lenkijos ir Prancūzijos Atstovai su Sekretoriumi. Visi sėdasi prie stalo).

PRANCŪZAS *(sėsdamasis)*: Dabar mes čia susirinkę galėsime pradėti derybas ir turėsime teisingai nuspręsti, kam Vilnius priklauso: Lenkijai ar Lietuvai.

LENKAS: Aš sakau, kad Vilnius turi Lenkijai priklausyti, nes jis senų senovėje lenkams priklausė ir buvo Lenkijos slaunas miestas.

LIETUVIS *(kreipdamasis į lenką)*: Tamsta netiesą kalbi. Vilnius nuo senų senovės buvo Lietuvos sostinė ir jos miestas, o ne Lenkijos.

PRANCŪZAS: Aš negaliu suprasti. Čia yra labai sunkus ir be galo painus klausimas, kuris, matyt, nelengva bus išrišti. Lenkas sako ir įrodo, Vilnių esant Lenkijos miestu, o lietuvis sako, kad Vilnius Lietuvai priklauso ir yra net jos sostinė. Palaukit, aš pažiūrėsiu į žemėlapį *(išsiima iš krepšio žemėlapį ir pasitiesia ant stalo. Lietuvis su lenku irgi pasiima savo žemėlapius)*, kam jis priklauso *(žiūri į žemėlapį)*. Štai! Mano žemėlapyje yra aiškiai pažymėta, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė.

LENKAS: Aš manau, kad jūsų žemėlapyje yra klaida padaryta. Mano žemėlapis rodo, kad Vilnius yra Lenkijos miestas.

KARININKAS *(į lenką)*: Tavo žemėlapis yra klaidingas. Mūsų žemėlapyje taipgi yra aiškiai pažymėta, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė ir randasi beveik viduryje Lietuvos teritorijos.

LENKAS: Aš jūsų žemėlapiams netikiu. Jie klaidingi. Manasis yra neklaidingas ir aiškiai parodo, kad Vilnius Lenkijai priklauso. Be to, dar aš turiu įrodymus, kad Vilnius Lenkijos, bet ne Lietuvos.

PRANCŪZAS: Na, tai kokie yra tie tavo įrodymai?

LENKAS: Mano įrodymai yra tokie, kad Vilnius nuo senų senovės buvo Lenkijos miestas ir lenkams visuomet priklausė. Vilnių įsteigė lenkai dar prieš Kristaus gimimą ir visą laiką jį valdė. Visas pasaulis tą žino, kad dar lietuviai negimę buvo, kaip mes lenkai Vilnių turėjome. Ar tai dar reikia tvirtesnių įrodymų, kad Vilnius lenkų, o ne lietuvių?

PRANCŪZAS: Vadinasi čia tvirtas įrodymas. Reiškia lietuvių dar nė šiam pasaulyje nebuvo, kaip lenkai Vilnių įkūrė. Kokius jūs *(kreipdamasis į lietuvius)* turite įrodymus, kad Vilnius lietuviams priklauso.

LIETUVIS: Istorija sako, kad Vilnių įsteigė ne lenkai prieš Kristaus gimimą, bet Didysis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas 1323 metais ir padarė jį Lietuvos sostine ir su visais savo kareiviais ir tarnais jame apsigyveno. Kadangi Vilnius yra mūsų kunigaikščio Gedimino įsteigtas ir randasi Lietuvos viduje, todėl jis Lietuvai ir priklauso, bet ne Lenkijai ir prašau Vilnių Lietuvai pripažinti.

PRANCŪZAS: Remiantis istorija ir žemėlapiu, Vilnius Lietuvai priklauso. Todėl mes čia tuo reikalu ilgai nesiginčysime ir, padarę sutartį, po priesaika prie šio kryžiaus *(pirštu rodo į kryžių)* ją pasirašysime. *(Į sekretorių)* Pasiimk plunksną ir rašyk sutartį, kurią aš tau padiktuosiu. Ar esi pasiruošęs rašyti?

SEKRETORIUS: Aš jau pasiruošęs rašyti. Galime pradėti.

PRANCŪZAS *(diktuoja)*: Remiantis faktais ir istorijos daviniais, kad Vilnių įsteigė Lietuvos karalius Kęstutis balandžio mėn. 19 dieną 1[illegible]...

KARININ[illegible] *(ištraukdamas pra[illegible]ą)*: Tamsta klysti, [illegible] įsteigė ne Kęstutis, bet Gediminas.

PRANCŪZAS: Gerai. Tegul bus ir Gediminas. Man skirtumo nedaro, kas jį statė, *(vėl diktuoja)* todėl Vilnius su Suvalkų ir Gardino apylinkėmis yra pavedamas Lietuvai, ką mes šio susirinkimo dalyviai savo parašais po priesaika patvirtiname ir pasižadame šią sutartį šventai pildyti.

(Pirmiausia sutartį pasirašo prancūzas, o paskui lenkas. Lietuviui paėmus plunksną į ranką, ūmai įbėga vidun kareivis su šautuvu rankoje šaukdamas).

— Lenkai Vilnių paėmė! Lenkai Vilnių paėmė! Lenkai jau Suvalkus puola!

(Kareiviui įbėgus, lenkas, prancūzas ir sekretorius, pasigriebę savo popierius, greit išbėga pro duris).

KARININKAS: Apgavikai! Dar nespėjo rašalas ant popieros išdžiūti, o jau lenkai sutartį sulaužė ir Vilnių paėmė. Šalin lenkai iš Lietuvos! *(Ištraukia kardą iš makštų).* Šio kardo aš tol iš rankų nepaleisiu, kol Vilnius nebus išvaduotas!

(Karininkas su kareiviu išeina).

LIETUVIS: Kas galėjo manyti, kad lenkai tą pačią dieną savo pasirašytą sutartį sulaužys... *(Uždanga nusileidžia).*

JŪRININKAMS NAMAI KLAIPĖDOJ

Beveik viso pasaulio uostuose yra įrengti patogesni namai jūrininkams, kad po sunkių kelionių čia jie galėtų pailsėti ir kultūringai laisvesnį laiką praleisti.

Klaipėdoje irgi yra jūrininkų namai, tačiau jie yra privačių asmenų laikomi, tinkamai neprižiūrimi ir nepatogūs. Dėl to Lietuvos jūrininkų sąjunga dabar nutarė Klaipėdoje pastatyti gražius namus viso pasaulio jūrininkams. Manoma, kad šių namų statyba bus pradėta jau šiais metais. Juose bus patogios, lietuviškais dirbiniais įrengtos svetainės.

Patys namai bus gražaus lietuviško stiliaus.

Be abejo, jie prisidės prie Lietuvos vardo garsinimo užsieniuose.

CHICAGO, ILL.

Gražus "Muzikos Žinių" Koncertas

Sausio 25 d., West Side svetainėje, įvyko pirmas neseniai išleisto muzikos žurnalo "Muzikos Žinių" koncertas.

Programa buvo graži ir turtinga. Pirmiausia "Sasnausko" vyrų choras, vadovaujant prof. Pociui, pasirodė scenoje išpildant Schubert'o "Pasaulis Gražus" ir "Kur Dievas."

Paskiau žymi Chicagos dainininkė, Marijona Janušauskienė, žavinčiai sudainavo "Oi! Greičiau" — Šimkaus. Po solo vėl galingas ir harmoningas "Sasnausko" vyrų choras sujaudino publiką dainuojant Pociaus "Kožnas Vienas," "Lietuva Brangi," "Kam Šėrei Žirgelį," "Močiute Mano" ir "Šok, Žirgeli."

Po žavėjančių dainų dainelių, pasirodė kita Chicagos žvaigždė Genovaitė Šidiškiūtė-Giedraitienė dainuojant "Sempre Libera" (iš Traviatos)—Verdi.

Art. J. Kudirka labai gražiai linksmino publiką dainuodamas "Ne Margi Sakalėliai" — Kelpšos.

Toliaus "Sasnausko" vyrų choras trečiu kartu scenoje pasirodė dainuodamas komp. Žilevičiaus "Pasakyk, Mergele" ir "Per Naktelę Šokau."

Visų žinomas dainininkas ir vargoninkas Kastas Sabonis gražiai išpildė "Karalius" — Koenemann, jam akomponavo jo dukrelė muz. Sylvia Sabonis—McElroy.

Galų gale programą baigė pats garsusis "Sasnausko" vyrų choras su solistais Marijona Janušauskiene, J. Kudirka ir Kastu Saboniu, išpildant "Anvil Chotus"—Verdi, "Miserere"—Verdi ir "Toreador"—Bizet.

Visiems programos dalyviams (išskiriant dain. Šaboni) pianu lydėjo ir chorą vedė pats "Muzikos Žinių" redaktorius, komp. Antanas S. Pocius. Taip pat jo rūpesčiu buvo suruošta programa.

Po programos buvo šokiai prie garsaus South Chicagos orkestro. Visi atsilankę džiaugėsi gražia programa ir vakarą linksmai praleido. Tiktai gaila, kad tą vakarą pasitaikė labai šaltas oras ir daugelį sulaikė nuo atsilankymo. Bet visvien vakaro biznio vedėjas ir "M. Ž." redaktorius, varg. N. Kulys, pranešė, kad pelno liko virš $50.00.

Girdėt, kad antras "Muzikos Žinių" koncertas įvyko vasario 9 d., Nashua, N. H., o trečias bus vasario 22 d., Municipal Building salėj, South Bostone. Ten programą išpildys vargoninkai ir parapijos solistai. Chicagos muzikai ir dailės mėgėjai, ypatingai "Muzikos Žinių" remėjai, linki jiems geriausio pasisekimo!

Ieva Lukošiūtė

Copyright 1936, The American Tobacco Company

Kiekvienas užsitraukimas mažau rūgštus—*Luckies* yra

LENGVAS UŽSIRŪKYMAS

IŠ TURININGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO

Per dvidešimt penkerius metus The American Tobacco Kompanijos tyrinėjimų štabas nuolat darbavosi pagaminti apčiuopiamai puikesnį cigaretą – būtent, *cigaretą turintį kuo mažiausiai išgaruojančių sudėtinių dalių, su pagerintu skonio turiningumu*—"LENGVĄ UŽSIRŪKYMĄ."

Mes tikime, jog Lucky Strike Cigaretuose yra įkūnyta skaičius tikrai pamatinių pagerinimų, ir jog visi tie pagerinimai susideda, kad pagaminti augštesnės rūšies cigaretą – nanjoviską cigaretą, cigaretą padarytą iš turiningo, brandaus-kūno tabako – Lengvą Užsirūkymą.

Luckies yra mažiau rūgštūs

Nesenai padaryti cheminiai bandymai parodo*, jog kiti populiarūs cigaretų išdirbiniai turi rūgštume perviršių nuo 53% iki 100% daugiau negu Lucky Strike.

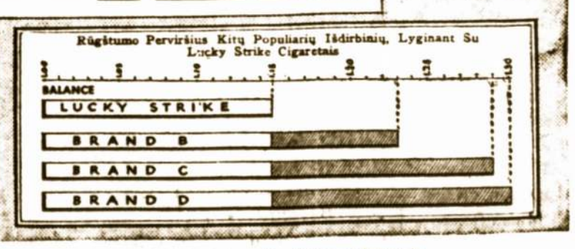

* Daviniai Patikrinta Nepriklausomų Cheminių Laboratorijų Ir Tyrinėjimo Grupių

Luckies
lengvas užsirūkymas

IŠ TURININGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO — "IT'S TOASTED"

CHICAGO, ILL.

Amerikos lietuvių sportininkų lankymosi Kaune atgarsiai

Draugija Užsienio Lietuviams Remti iš Kauno atsiuntė padėkos laišką dėl istoriškosios Amerikos lietuvių sportininkų kelionės Lietuvon pirmojo pasaulinio lietuvių kongreso proga:

"Didžiai Gerbiamam advokatui J. Bagdžiūnui-Borden I Pasaulio Lietuvių Kongreso Olimpiados Komiteto Pirmininkui, Čikagoje.

"Didžiai Gerbiamasai!

"Džiaugiamės turėdami malonios progos nuoširdžiai padėkoti Tamstai ir Tamstos bendradarbiams už didelį darbą organizuojant sportininkus ir parūpinant jiems lėšų atvykti į I Pasaulio Lietuvių Kongreso Sporto Šventę. Tamstų čikagiečiai sportininkai buvo pažiba minėtoje sporto šventėje. Visose sporto šakose jie pasirodė rimtai, o krepšesvydyje meniškai. Prašome perduoti savo bendradarbiams mūsų nuoširdų padėkos žodį už didelį darbą. Turime vilties, kad Tamstos ir toliau paliksite mūsų bendradarbiai ir kad sportiškasai jaunimas neduos užgesti savo jaunose širdyse tai Tėvynės meilės ugnelei, kuri liepsnojo lankant jiems Nemuno, Dūbysos, Šešupės, Jūros — krantus.

"Teikis Tamsta, Pone Pirmininke, priimti mūsų sveikinimus ir linkėjimus dar ilgai sveikam dirbti lietuvų tautai naudingą darbą. R. Skipitis, Pirmininkas. Sekretorius (parašas)."

Taigi, Amerikos lietuviai sportininkai padarė gražią užuomazgą be abejojimo dar labiau išsiplėtosiantiems santykiams! *Rap.*

— Tamstos šuo šiandien mane ikando.

— Negali būti, tai netiesa.

— Kaip tai netiesa! Štai blauzdoje jo dantų žymės.

— Nesvarbu. Pirmas dalykas, kad mano šuo nekandžioja, antras—jis neturi dantų, trečias—aš visai neturiu šuns, nes jis pa[illegible]

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

NEWARK, N. J.

Iškilminga Parapijos Vakarienė

Šv. Trejybės lietuvių parapija ruošia iškilmingą parapijos vakarienę vasario 23 d. ir blynų balių užgavėnių vakare, vasario 25 d., 1936 m. parapijinėje svetainėje, 207 Adams St.

Laike vakarienės bus įvairi programa, o paskui prasidės šokiai.

Kviečiu visus savo parapijonus ir kaimynus atsilankyti į minėtas iškilmes.

Kun. I. Kelmelis, klebonas

Ištekėjo veikėja Marcelė Arbušauskienė

Vasario 9-tą vietos veikėja Marcelė Arbušauskienė ištekėjo už Vlado Svetiko.

Moterystės Sakramentą suteikė kun. kl. Ignas Kelmelis, Šv. Trejybės bažnyčioj, 2-rą val. po pietų.

Vestuvių pokylis prasidėjo 4 val. po pietų Šv. Jurgio dr-jos svetainėj.

Dovanas įteikė Moterų Sąjungos 68-ta kuopa labai puikią bedspread. Mat, ji užsitarnavo penkis metus eidama finansų raštininkės pareigas; o Šv. Ražančiaus draugija įteikė labai puikią kaldrą, kaip draugijos pirmininkei.

69 kp. ir Šv. Ražančiaus draugijos narės linki ilgiausių metų ir geriausios kloties! *E. D.*

VARGONINKAS

ieško vietos. Jei kuriam iš gerbiamų klebonų būtų reikalingas vargoninkas, prašoma atsiliepti "Garso" adresu: P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

Didesnė Jėga Nervuotiems Susilpnėjusiems Vyrams ir Moterims

NUGA-TONE yra turtingas Zinku-Fosfoidu, brangia sudėtimi, parūpinančia fosforą, t. y. elementą labai reikalingą tvirtiems, galingiems nervams. Medikališką fosforą parašo daktarai, kad sušvelninti ir nuraminti sujaudintus, svyruojančius, skaudančius nervus. Jis yra brangus nervų suirutėse, kurios pagimdo "nusidėvėjimo" jausmą.

Tas šaunus receptas turi tam tikrą formą geležies, raudono kraujo reikalingo budavojimui tvirtesnių ir sveikesnių raumenų ir sugrąžinimui spalvos ir pilnumo išblyškusiems, ploniems veidams. Be to, NUGA-TONE turi šešias kitas brangias gyduoles. Pradėkit imt NUGA-TONE šiandien ir tėmykite kaip stiprėsit. Parduoda visi aptiekoriai su garantija grąžinti pinigus. Tik Vienas Doleris mėnesio trytmentui.

SPAUSTUVĖ "GARSO"

Atlieka Visokius SPAUDOS DARBUS

Mums pavedami spaudos darbai padaromi greitai ir prieinama kaina.

Visi Esti Patenkinti Švariu Darbu

Iš kitų miestų prisiųsti darbai atliekami laiku.

Susivienymo kuopos ir nariai nepamirškite savos spaustuvės.

Spaudos darbus siųskite šiuo adresu:

"GARSAS"
73 EAST SOUTH STREET
(P. O. Box 32)
WILKES-BARRE, PA.

THOMPSON, CONN.

Marianapolio Žinios

Praktikos metiniam kolegijos vaidinimui cina visu smarkumu. Visi vaidintojai įtempę visas savo jėgas, kad geriau supratus ir įgyvendinus savo rolę. Šiemet vaidinsim kardinolo Wisemann'o "Paslėptoji Brangenybė" (The Hidden Gem). Šis veikalas yra užsitarnavęs visų kritikų pagyrimo. Tikamsi aplankyti visas Naujosios Anglijos lietuviškas kolonijas.

* * *

Jau antra savaitė gyvuoja kėglių lyga. Kiekvieną dieną girdisi džiaugsmingas šūkis to, kuris gavo "strike," arba skaudus alsavimas to, kuris numetė į "gutter." Jonas Nanartavičius visus palieka užpakaly savo smarkiu ir sekmingu kegliavimu.

* * *

Vasario 8 d., įvyko spaudos sekcijos susirinkimas. Susirinko gražus būrys rašytojų ir spaudos vertės įvertintojų. Tyrinėjama, kaip pagerinus leidžiamą žurnalą ir kokiu būdu suinteresuoti jaunąsias jėgas. Nutarta kuo daugiausia pritraukti jaunesnių rašytį į jaunųjų skyrius įvestus beveik kiekviename lietuviškame laikraštyje. Kad pajvairinus ir daugiau gyvumo suteikus korespondencijoms, patarta siuntinėti laikraščiams taip pat ir klišes asmenų bei vietų. Nuotaika susirinkimo metu buvo puikiausia.

* * *

Vasario 9 d. ištiko sniego pūga. Visur tik baltuoja. Tyla ir šventas kuklumas viešpatauja. Atrodo net ir nuodėmingą, vaikščiojant po mišką, garsiai užpuoti — bešinori išbudint iš miego tuos medelius, taip dabar ramai miegančius.

Stasys J. Grafas (L. K.)

Studentų Vaidinimas

Marianapolio studentai kiekvienais metais paruošia žymesnį veikalą scenai, kurį pastato įvairiose Naujosios Anglijos parapijų svetainėse. Panašiai ir šiais metais ruošiamas veikalas. Statoma komedija "Nėra Pinigų" ir drama "Užslėptoji Brangenybė."

Bus vaidinama šiose kolonijose:

Worcester, Mass., Šv. Kazimiero parapijos svetainėje — vasario 23 d. 7:30 valandą vakare.

Nashua, N. H., parapijos svetainėje — 1 d. kovo, 3 valandą po pietų.

Lowell, Mass., parapijos svetainėje — 1 d. kovo, 7:30 valandą vakare.

Norwood, Mass., parapijos svetainėje — 8 d. kovo, 3 valandą po pietų.

Providence, R. I., porapijos svetainėje — 8 d. kovo, 7:30 valandą vakare.

Boston, Mass., parapijos svetainėje — 15 d. kovo, 7:30 valandą vakare.

Waterbury, Conn., parapijos svetainėje — 29 d. kovo, 7:30 valandą vakare.

Hartford, Conn., mokyklos svetainėje — balandžio 5 d. 7:30 valandą vakare.

Be šių kolonijų turime pakvietimų ir iš kitur, tik dar nesusitarta dėl dienos.

Vaidinime dalyvauja šie studentai: Jonas Šakočius, Jonas Grina, Edvardas Einoris, Julius Stankus, Albinas Šeputa, Pranas Balčiūnas, Stasys Saplys, Vincas Urbonas, Antanas Akstinas, Juozas Mekšraitis, Juozas Stanionis, Aleksandras Markevičius ir k.

Studentų vaidinimas, kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet, pasižymi savo nepaprastu didumu: muzika, dainos, nepaprastos drapanos, gilus žmogaus dvasios jausmų sukrėtimas — viss teikia nepaprastą žiūrovams įspūdį, negreitai išdildomą iš valdentuvės. Viss tai teikia nepaprastai didėlio moralinę vertę. *L. K.*

BALTIMORE, MD.

Moterų Choro Koncertas

Vasario 9 d., Šv. Alfonso parapijos moterų choras, vadovaujant p-niai Marijonai Čižauskienei, pastatė savo pirmą viešą koncertą Baltimorėje.

Jų programa buvo tokia:

"Už jūrų, už marių," "Kikyli, kikyli," "Siuntė ponas įautį" — gadinavo pilnas Šv. Alfonso parapijos moterų choras.

"Mėnesienoj Nemunėlis, Dauguva" — kvintetas — Anulienė, Mandravickienė, Volterienė, Makarauskienė ir Mikalajūnienė.

"Vakar dieną" — kvartetas — Lopatienė, Paulauskienė, Makarauskienė, ir Mikalajūnienė.

Lietuvišką ir latvišką dainą — duetas — seserys Sinkevičienė ir Mickeliūnienė.

"Ėjau per kiemelį" — kvartetas — Sadauskienė, Vaškevičienė, Petkienė ir p-lė O. Nageliūtė.

"Svečias—Maksimilijonas Činčibirkevičius" — solo Mikalajūnienė.

"Gerai ir negerai" — vaizdelis, kurį suvaidino Augaitienė, p-lė Daukančiūtė ir p-lė Anulaitė.

"Daktaro Ofise" — vaizdelis, suvaidino Sinkevičienė, Mikalajūnienė, Mickeliūnienė ir "Garsusis Daktaras Burbulas"—Stefanija Šilanskienė.

Pirmą kart pasirodžiusios choristės turėjo tokį pasisekimą scenoje, kad susirinkusieji plojo didžiausiu karštumu įvertinant jų pastangas. Dar nepasibaigus programai, buvo pranešta, kad Vasario 16-tos iškilmių rengimo komisija, Federacijos kuopos, jas pakvietė dalyvauti tose iškilmėse su dainomis.

Chorvedė p-nia Čižauskienė didelį ir gražų darbą apsiėmė ir išpildė. Mūsų moterėlės visiems pasirodė gabesnės ir dailesnės, nekaip buvo manyta.

Muzikų Čižauskų Sidabrinės Vestuvės

Vasario 27 d., šių metų, muzikai dainininkai Jonas ir Marijona Čižauskai švenčia savo vedybinio gyvenimo sidabrines 25 metų sukaktuves. *Rap.*

Korespondento Pavaduotojas

ŠIRDINGA PADĖKA BALTIMORIEČIAMS

Vasario 9 d. įvyko šv. Alfonso parapijos naujai įsteigto moterų choro pirmas viešas pasirodymas, kuris nežiūrint kelių didelių parengimų tą pačią savaitę, puikai pavyko.

Lai man, kaip minėto choro steigėjai ir vedėjai būna leistina padėkoti tiems, kurie kokiu nors būdu prisidėjo prie taip vykusio vakaro. Ypač parapijos gerbiamiems kunigams, kurie bažnyčioj apibudino svarbą turėti tokį chorą ir paskatino žmones jį paremti.

Ačiū visoms choro narėms, kad taip ištikimai lankė pamokas ir išanksto pardavė virš 300 įžangos tikietų. Ačiū Julei Paulauskienei, kuri pardavė daugiausia, gi p-lė Ona Daukančiūtė iš ellės antra daugiausia pardavusi, abi gauna dovanas. Ačiū choro valdybos narėms pp. Anulienei, Augaitienei ir Šilanskienei už pagelbą.

Ačiū parapijos komitetui, panelėms ir jaunikaičiams, kurie padėjo. MANO JONUI už vaidilų nugrimavimą ir skaitlingai publikai, kuri pripildė Šv. Alfonso parapijos erdvingą auditoriją.

Čia tenka atsiprašyti p-nios O. Rekuvienės, kuri savo gražiu balsu prisidėjo prie kvarteto, bet per neapsižiūrėjimą jos vardas buvo apleistas programoj.

Dar kartą didelis, širdingas lietuviškas ačiū visiems.

Marijona Čižauskienė, vedėja

PHILADELPHIA, PA.

Pataisa

"Garse," vasario 13-tos laidoje, pranešime apie koncertą įvykusį kun. Ig. Zimblio pagarbai įsiskverbė ve ši klaida: Yra pasakyta, kad pradžioje *"visi parapijiečiai išvien dainavo,"* o tikrumoje turėjo būti taip: Visi veikučiai, programos išpildytojai, išvien dainavo. *K. V.*

SUDIE, EKSCELENCIJAI!..

MOUNT CARMEL, Pa. — Atsisveikinant su Garbinguoju Svečiu, J. E. Vyskupu Teofiliu Matulioniu, vasario 2 d. Šv. Kryžiaus parapijos auditorijoj įvyko šauni Bon Voyage programa.

Auditorija buvo pilnutėlė. Atsilankiusių tarpe buvo matytis šie gerb. svečiai kunigai: kun. S. Dobinis, Shamokin, Pa., kun. M. Daumantas, Girardville, Pa. ir kun. J. Česna, Mahanoy City, Pa.

Mokyklos vaikučiai ir parapijos choras puikiai išpildė savo uždavinius. Taip kaip pernai, kuomet Jo Ekscelencijos pagerbimui vaikučiai išpildė nepaprastą muzikaliniai ir sceniškai turtingą programą, kurion jėjo operetė, "Tenai Širdis Mane Traukia," taip ir šiemet visapusiškai nemenkiau pasirodė.

Estetinis veikalėlis "Varpo Balsai" ypatingai vaizdžiai apibudino Kilnaus Vyskupo Kankinio dorybes bei dvasios ypatybes. Berniukų apsirengimas baltuose vienuoliniuose rūbuose ir jų pamaldus elgimasis vienuolyno darže kartu su jų maloniu giedojimu scenos koplyčioje, darė žmonėse didelį įspūdį. Genė Pranckaitytė, toji gabi scenos artistė, kaip ir visuomet, kuo puikiausiai atliko šių dienų nepatenkintos panelės keliauninkės rolę. Akį veriančioji žynė, Klementina Aniukštytė, tikrai traukte traukė visų dėmesį, kuomet žibučiais apiberta grakščiai ant pirštų galiukų iš tamsumos, šviesai patvinus, iššoko estradon. Varpo Aidutės, Emilija Žvirblytė, Ona ir Leona Vitaitės, savo skambančiais balseliais švelniai reiškė varpo aidus, nes ištolo buvo girdėtis koplyčios varpo balsas.

Užsibaigus šiam labiausiai pritaikintam estetiškam veikalėliui, trečio ir ketvirto skyriaus mokiniai su savo gražia Birute, Emilija Mazurkevičiūte, švelniu dainavimu ir gestais nukėlė visų mintis į Palangą "Ant Krašto Marių."

Mažyčiai gi visus kuo geriausiai palinksmino. Mat, apie 50 jų išmaršavo scenon nešini valizomis. Užklausti, kur važiuoja, pasigirdo atsakymas — "Į Lietuvą su Jo Ekscelencija Vyskupu Matulioniu." Vėl užklausti, kas juos vėš atsakė — "Gi laivas." Užtraukė linksmą "Pučia vėjas, neša laivą" ir dainuodami linksmi išvažiavo nuo scenos.

Aukštesnių skyrių mergaitės, ilgais baltais rūbais pasidabinusios, niūniuoja. Kas čia dabar? "Leiskit į Tėvynę"—daina, kurią Lietuvos studentai stoty uždainavo Jo Ekscelencijai Vyskupui T. Matulioniui grįžtant iš Rusijos Lietuvon. Begalo vykusiai išėjo. Artistiški juđesiai pridavė baleto išvaizdą.

Toliau sekė rinktinis mokyklos choras, kuris gyvai ir linksmai atliko Petro Sarpaliaus "Tulpės"; gi jaudinančiai Šimkaus "Karvelėli," Onai Šimiškaitei soluojant.

Gilus ir širdingi, aiškia tarme, berniukų J. Bernotavičiaus, J. Anelausko, L. Makavičiaus, K. Kunsaičio ir J. Juodžio atsisveikinimo arti žodžiai išspaudė nevienam dėkingumo ašaras. Čia taip pat buvo įteikta puiki gėlių kašė Didžiai Gerb. Svečiui.

Kalbėtojui kun. P. Mockui neatvykus kun. J. Česna įdomia kalba užpildė jo vietą programoj.

Skaitlingas parapijos choras šauniai sudainavo: "O, Lietuva," "Užtraukime, Jaunime"—Žilevičiaus, "Piauti Linksma" — Pociaus, "Kur Giria Žaliuoja" — Gudavičiaus. Čia įteikta piniginės dovanos Jo Ekscelencijai.

Jonas Laukaitis savo trumpa kalbele įdavė vyrų vardu, o poni W. Shierant parapijos moterų vardu.

Po širdingos ir karštos didž. gerb. klebono kun. dr. J. B. Konciaus atsisveikinimo kalbos, atėjo rimčiausioji programos dalis — Didžiai Gerb. Svečio Jo Ekscelencijos Vyskupo Teofilio Matulionio kalba. Ir nenuostabu, nes Jo Ekscelencija kuo maloniausiai ir kuo širdingiausiai prabilo į susirinkusius ir švelniai reiškė brangiuosius padėkos žodžius.

Be abejo, šio vakaro šventi įspūdžiai amžinai pasiliks neišdildomi kaip vaikučių, taip suaugusiųjų sielose. *Senas Diedas*

LINDEN, N. J.

Susirinkimas

Sausio 30 d. 1936 m. Lindeno Lietuvių R. K. Parapijos "Fondas" laikė metinį susirinkimą. Atsilankė gražus būrelis remėjų ir daug svarbių dalykų apsvarstyta.

Valdyba išdavė metinę finansinę apyskaitą. Pasirodė, kad "Fondas" yra geram stovy. Paskola mažėja, o tai vis dėka darbščiam komitetui.

Valdyba paliko ta pati, t. y. pirm. J. J. Liudvinaitis, vice pirm. K. Atutis, prot. rašt. J. Stanionis, fin. rašt. A. Kelbonienė, iždin. J. Budrevičius.

Nutarta surengti šeimynišką vakarienę, kuri įvyks gegužės pradžioj. Į komisiją išrinkta J. Budrevičius, B. Ašmontienė, A. Kelbonienė ir J. J. Liudvinaitis.

Taipgi nutarta bžirželio 28 d. rengti didelį išvažiavimą ir kviesti visas vietines katalikiškas draugijas ir organizacijų kuopas prie to darbo, taipgi kviesti apielinkės katalikų visuomenę, kad paremtų lindeniečių prakilnų darbą. Į komisiją išrinko J. J. Liudvinaitį ir K. Atutį. Jie susižinos su apylinkės klebonais, veikėjais ir užims parką.

Nutarta kviesti lietuvį kunigą velykinės išpažinties išklausymui. Išrinko B. Ašmontienę ir A. Kelbonienę susitart su Elizabeth liet. Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonu kun. J. Simonaičiu.

Maskaradų Balius

Rengia A. L. R. K. Moterų Sąjungos 53 kuopa vasario 23 d. Linden Hall, Wood Ave. ir 16th St. Už gražiausią ir navatniausią pasipuošimą duos dovanas.

Ir aš būsiu

BŪK SAVISTOVUS

Reikalingi Tuojaus Agentai

pardavinėjimui gerai žinomų patentuotų gyduolių ir visokių europejiškų trejų-devynerių ir daugelį kitokių. Pelnas užtikrintas.

DEKENS OINTMENT COMPANY
P. O. Box 382 Hartford, Conn.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS	.70
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Minkštos odos apdarais	1.75
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—baltais apdarais	1.75
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—juodos odos apdarais	1.50
ANIOLAS SARGAS—Juodos odos apdarais	1.50
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—juodais apdarais	1.25
ANIOLAS SARGAS—juodais apdarais	1.25
MALDŲ RINKINĖLIS—Prastais apdarais	.40
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS. Parašė Kun. S. Draugelis	.10
NOVENA PRIE ŠV. TERESĖS MAŽOSIOS GĖLELĖS	5c.

LRKSA. NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERIŠKI, paauksuoti	$1.00
MOTERIŠKI, auksiniai	1.50
VYRIŠKI, auksiniai	1.50
VYRIŠKI, paauksuoti	1.00
MOTERIMS SAGUTĖS	1.50
ŽIEDAI, 10 kt.	7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

ERŠKĖČIŲ TAKU—Mačiulio	.75
RYTŲ SVEČIAS, drama 4-rių aktų	.50
VYŠNIŲ SODAS—A. Čekovo 5-kių veiksmų komedija	.40
LAISVĖS KOVOTOJAI—K. Gaigalo	.25
DANGUS BRANGUS—2-jų aktų komedija	.20
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA—Monolegas	.10
ĖMĖS IR KALBĖK	.20
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama	.40
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo	.15
MONOLOGAI: Blaiv. Pirmininkas, Ant vienų pečių, Šimas oratorius	.15
IŽDŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson	.35

ĮVAIRIOS KNYGOS

TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusaičio	.15
ŠVČ. JĖZAUS VARDO DR-JOS ĮSTATAI—Kun. P. Saurusaičio	.45
KAT. BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Wapplerio	.50
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS	.5
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas	.25
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. II dalis.	.50
KRIAUČIUS MOTIEJUS, dialogas	.25
SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos	.40
ATSARGIAI SU UGNIMI	.10
APIE APDRAUDĄ	.5
DELEGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 M.	.25
EUROPOS ISTORIJA	.50
KRAŽIŲ SKERDYNĖ	.25
KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS?	.5
KŪDIKIŲ AUKLĖTOJA (Kun. P. Saurusaičio)	.10
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS	.10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA	.20
LOGIKOS EVOLIUCIJA	.5
LAISVĖN BĖŽENGIANT	.75
NAUJOS GADYNĖS PRIEAUSRYJE	.15
NAUJOJI VALDŽIA	.5
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI	.50
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ	.10
RŪTELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti	.20
RAMBYNO TĖVYNĖJE	.35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN	.25
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ	.15
VIENYBĖJE GALYBĖ	.15
ANYKŠČIŲ ŠILELIS, eilės	.10
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS	.25
PAVASARIO BALSAI—Maironio	1.00
TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros eilės)	.40
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA	.35
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai	.45
BAŽNYČIOS ISTORIJA	.75

MUZIKA

J. TALLAT-KELPŠOS KŪRINIAI

GAILESČIO GIESMĖ	.10
NUPLASNOK	.25
LIETUVOS HIMNAS	.35

ANTANO BAČIULIO KŪRINIAI

KO VĖJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianui	.50
ARTOJAS (Duetas)	.75

JUOZO ŽILEVIČIAUS KŪRINIAI

LAISVĖS DAINA	.35
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS	.25
JAU PAVASARIS ATĖJO (mišram chorui)	.35
GIRTUOKLIO DAINA (soprano)	.25
NULIŪDIMO VALANDA (soprano)	.25

AL. KAČANAUSKO KŪRINIAI

SUDIEV LIETUVA	.25
GERK, GERK, GIRTUOKLĖLI. Mezzo sopranui	.30
LIETUVIŲ HIMNAS	.20
UŽ KLYSTANČIUS ŽMONES	.45
O, KAIP MIELA IŠGIRSTI	.25

M. PETRAUSKO KŪRINIAI

GRAŽI GAMTA	.50

JUOZ GRUODŽIO KŪRINIAI

OP! OP! (mišram chorui)	.25
KO ČIA TAIP ILGU	.25
RUGIAGĖLĖS (vienam balsui)	.25

A. Z. VISMINO KŪRINIAI

OI TAI DĖKUI MOČIUTEI (vienam balsui)	.35

A. VANAGAIČIO KŪRINIAI

FORDUKAS	.50

A. ALEKSIO KŪRINIAI

O, PAŽVELGKI, vienam balsui prie piano	.50
MOTERŲ SĄJUNGOS IMNAS, duetas	.50

Mišriam Chorui

IŠAUS VASARĖLĖ, Tu manė mergelė, Išbėgo merkytė	.50
MIELS TĖVELI, Oi, skauda galvelę, Atsigėriau žalio vyno	.50
OI, DŽIUM-DŽIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernužėlis; Aš turėjau vištą	.50
TYKUSIS RYTELIS; Oi, laksto vanagėlis; Kur Nemunas; Oi, žiūčiai-liūliai	.50

P. SARPALIAUS KŪRINIAI

DUKRUŽĖLĖ	.50

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATURA

KATEKIZMAS—Kun. Kulikausko	.35
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis I.	.30
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis II.	.40
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS	.15

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

CLEVELANDO ŽINIOS

AUSROS VARTŲ DR-JOS SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko sausio 26-tą Šv. Jurgio parapijos mokyklos kambary. Atidarė pirmin. M. Pūkelienė malda.

Valdyba perskaitė naujų narių sąrašą. Vajus dar eina, jis pratęstas iki balandžio 1-mos.

M. Lučkienė perskaitė pereito susirinkimo protokolą, kurs priimtas. Toliau sekė raportas apie ligones ir jų lankytojas. E. Venčkauskienė išrinkta ligonių lankytoja; P. Palubinskienė išrinkta atlankyt sergančias steito ligoninėj.

A. Muzikevičienė išdavė Liet. Kultūrinio Darželio raportą; Lietuvių Salės B-vės atstovė M. Lučkienė Bendrovės susirinkime nedalyvavo, tad ir raporto nedavė; iš Katalikų Federacijos skyriaus veikimo taip pat raporto nebuvo.

V. Juknevičienė išdavė naujų narių pagerbimo bankieto komisijos raportą. Susirinkimas dėkojo komisijai už gerą pasidarbavimą.

E. Venčkauskienė raportavo apie maskaradų šokį ir card party rengiamus vasario 22-rą.

Visi raportai priimti, kaip išduoti.

Motinų Dienos programos komisijon išrinktos A. Muzikevičienė, M. Galdikienė, R. Vitonienė, K. Miliauskienė ir M. Lučkienė.

Pirmininkė pasiūlė rengt šeimynišką vakarą paminėjimui draugijos 30 metų gyvavimo sukaktuvių. Pasiūlymas priimtas, bet jo galutinas apsvarstymas atidėtas kitam susirinkimui.

M. Pūkelienė padėkojo už gražią dovaną, kurią jai įteikė draugija už jos pasidarbavimus.

Visų 1935 metų raportus išdavė finansų rašt. J. Šliokaitienė, nutarimų rašt. M. Lučkienė. M. Pūkelienė raportavo apie lėkštes. Raportai priimti.

Sekė pasikeitimas draugijos valdybos. Viršininkių vietas užėmė naujai išrinktos.

Pirmininkė susirinkimą uždarė malda 5:30 vakaro.

Koresp. *A. C. M.*

DARBUOJASI

Kultūros draugijos išrinktoji skelbimų rinkimui komisija gana smarkiai darbuojasi berinkdama nuo biznierių skelbimus.

Vėliausiu laiku teko patirti, kad daugiausia surinko skelbimų Kultūros draugijos viena veikliausių narių — p-lė A. Slankauskaitė ir Pranas Janulevičius, o jiems žada kelią pastoti Pranas Galiūnas irgi veiklus kultūrietis. Žinoma, A. Švetkauskas, draugijos pirmininkas, irgi nepasidos Adelei ir Pranams.

Mūsų biznieriams reikėtų paremti šios draugijos jaunimą, kad jis ir toliau darbuotūsi dėl savo tautos ir kad jis neišsižadėtų savo tėvų kalbos, kuri yra vartojama šios draugijos susirinkimuose.

SUSIRINKIMAS

Vasario 4, Lietuvių svetainėj Kultūros draugija laikė savo mėnesinį susirinkimą, kurį atidarė A. Švetkauskas, dr-jos pirm., malda. Nutarimus iš pereito susirinkimo perskaitė p-lė Alda Navarskaitė, nauja dr-jos nutarimų raštininkė. Matyt, mūsų Alda šiame darbe yra visai kompetentiška, nes nutarimai buvo priimti be jokių pataisų.

Teatrališka komisija pranešė, kad ji yra nužiūrėjusi vieną veikalą dėl pirmo sekmadienio po Velykų ir dar pridūrė, kad būtų išrinkti keli nariai skelbimų rinkimui. Šie pateko į komisiją: p-lė A. Slankauskaitė, p-lė A. Baliūtė, P. Janulevičius, A. Švetkauskas, P. Gailiūnas ir Frankaitis.

Veikiančioji komisija savo pranešime pažymėjo, kad paskutiniame jos parengimėly uždirbta draugijos naudai virš penkinės. Nariai komisijai pareiškė padėką katutėmis.

Nutarta užgavėnių vakaro šokių nerengti.

Keturi nauji nariai priėmė priesaiką ir septyni nauji kandidatai išpildė aplikacijas.

Šis susirinkimas gal buvo pirmas, kuriame po uždarymui nebuvo pasilinksminta — pasišokta. Nariai skirstėsi tarsi nepasitenkinę. Tikimės, kad kitame susirinkime mūsų muzikantai A. Alekna, A. Navarskas, V. Vaitėnas ir A. Ošetskaitė (ar vienas iš šių keturių) atsineš savo muzikališkus instrumentus ir po susirinkimui pašokdys narius. Muzikantai, nepatingėkite šį narių pageidavimą išpildyti.

EKSTRA SUSIRINKIMAS

Vasario 3 d., Lietuvių Salės direktoriai sušaukė ekstra akcijonierių susirinkimą, perbalsavimui bei perrinkimui direktorių šiems metams. Mat reguliariame metiniame akcijonierių susirinkime neteisingai buvo suskaityti balsuotojų balsai, kurie buvo paduoti pastatytiems kandidatams į direktorius. Šiame ekstra susirinkime ta klaida tapo atitaisyta — perrinkti direktoriai.

Šie asmenys bus šių metų Lietuvių Salės direktoriais: J. Brazaitis, A. Ivinskas, F. Šaukevičius, p. Skodis, p. Danilevičius, Ch. Žiūris, p. Ramanauskienė, V. Židžiūnas ir p. Lazickas. Veikiančion komisijon, kurios pareiga rūpintis sukėlimui svetainės naudai finansų pateko šie asmenys: F. Baranauskas, Lučkienė ir p. Pečkaitienė.

Taip pat šiame susirinkime buvo nugirsta, kad Liet. Salės naujai suorganizuotam klubui sekasi gana gerai. Visi šėrininkai šiomis žiniomis yra pilnai patenkinti.

Šiame susirinkime pirmininkavo J. Urbšaitis, rimtas ir įžymus Clevelando liet. katalikų veikėjas; nutarimus užrašinėjo J. Brazaitis.

Ak.

MŪSŲ RADIO

Clevelande, kaip niekur kitur, yra skleidžiama lietuvių daina po platųjį pasaulį WJAY radio bangomis kas sekmadienį 2:15 po piet. Mat, be solų, duetų, kvartetų ir choro, čia yra stygų kvartetas, susidedantis iš labai gabių muzikininkų, kuriems vadovauja jaunasis Vincas Greičius, o kurie groja Šimkaus, Žilevičiaus ir kitų kompozitorių rimtus veikalus.

Radio stotis gauna daug pagirtinų atsiliepimų telefonu ir laiškais. Apskritai, programos yra vedamos kuo geriausia. Garbė Vaizbos Butui.

LINKSMAS VAKARĖLIS

Vasario 1 d., "Hollywood" užeigoje, Kultūros draugija turėjo pasilinksminimo vakarėlį.

Jaunimo prisirinko skaitlingai ir visi praleido linksmai laiką. Beje, šiame vakarėlyje buvo atsilankiusi ir gerb. Adelė Aleknienė-Rakauskaitė su savo vyru. Jiem atsisveikinant ir apleidžiant vietą — nariai iškėlė karštas ir širdingas katutes, kaip savo draugijos pirmai organizatorkai, pirmai pirmininkei ir labai daug pasidarbavusiai šiai draugijai.

Už šio pasilinksminimo surengimą ir muziką didžiausia padėka priklauso: A. Švetkauskui, dr-jos pirm., ir sesutėms A. ir O. Baliūtėm, kaip komisijos narėms o už muziką p-lei A. Ošetskaitei ir Veličkai.

Buvęs

LIETUVIŲ SVETAINĖS VAKARAS

Vasario 2 d., Lietuvių svetainės direktoriai ir veikiančioji komisija surengė vakarą su įvairia programėle. Šios programos gražiausią dalį išpildė maži vaikučiai, kuriems vadovavo A. Miliauskaitė.

Žmonių prisirinko neperdaugiausiai, vienok svetainės naudai pelno liks arti šimtinės. Clevelandiečiams lietuviams reikėtų ir toliau savo vienintėlę įstaigą dar daugiau ir širdingiau remti.

Mates

JUDAMI PAVEIKSLAI

Vasario 12 d., trečiadienio vakare, Šv. Jurgio parapijos svetainėj buvo rodomas Šv. Antano gyvenimas judamose filmose. Žmonių prisirinko pilna salė.

Klebonas pranešė, kad gavėnios laiku bus rodoma dar viena nauja ir labai graži filma, kurios dar čia niekas nerodė.

Paveikslai rodomi 1 val. dienos mokyklos vaikučiams, vakare — suaugusiems ir jaunimui.

Vasario 22 d., šeštadienio vakare, bus Šv. Jurgio parapijos bažnytinio choro kortavimo ir "pingpong" partė pas muz. Greičius.

PROJEKTUOJAMA

Gauta žinių iš viešųjų mokyklų viršininkų, kad jie pažada pakelti visiems mokytojams algas. Algos bus keliamos nuo $125.00 iki $150.00. Žinoma, aukščiausios algos bus mokama tik kolegijų mokytojams.

Bet mažai kur girdėti, kad kokia kompanija pakeltų savo valia savo darbininkams algas, nors dauguma jų daro didelius pelnus.

Senelis

PETRO LUIZOS GIMTADIENIS

Luizienės tėveliai Salaševičiai, Susivienymo nariai, surengė savo žentui pagerbtuves.

Petras Luiza yra tikras tėvynainis, geras veikėjas lietuvių visuomenės tarpe. Nors ir šioj šaly gimęs, augęs, bet jame nestinga gilaus lietuviško patrijotizmo. Petro Luizo žmona kurį laiką vargoninkavo naujoj parapijoj, daug darbavosi prie įvairių parengimų. Jiedu abu yra dideli meno mėgėjai. Už tokį darbštumą ir lietuviškumą ir buvo surengtas šis bankietas. Svečių dalyvavo pilna svetainė. Vakarienės metu buvo nuoširdžių kalbų ir linkėjimų. Kalbėjo ir pats celebrantas, kurs tarp ko kito pareiškė, kad darbas savo tautos labui teikia malonumą.

Buvęs

Vasario d. iš WJAY radio stoties pasigirdo pirmu kartu Šimkaus "Kur bakužė samanota" stygų kvarteto garsai. Ši daina buvo dedikuota uoliam Clevelando veikėjui ir šio skyriaus vedėjui p. Juozui Sadauskui. Kitas to paties stygų kvarteto kūrinys "Malūnas" buvo pavestas p. K. Obelieniui.

Rap.

SUSIRINKIMAI

Vasario 24 d., Lietuvių svetainėj, 7:30 val. vakare, D. L. K. Vytauto dr-jos įvyks svarbus susirinkimas, kuriame prašomi dalyvaut visi draugijos nariai, nes po susirinkimui įvyks draugiškas pasilinksminimas ir tęsis iki nakties vėlumos. Nariai, būkite visi.

* * *

Vasario 27 d., Lietuvių svetainėj, 8-tą valandą vakare, bus iš eilės antras National Union for Social Justice lietuvių skyriaus susirinkimas. Visi nariai prašomi atsilankyti ir atsivesti po kelis naujus narius, nes nuo mūsų pačių priklausys šio skyriaus skaitlingumas ir veiklumas. Turime iš kalno žinoti, kokius žmones rinkti į ateinantį kongresą, kurie atstovaus mus, o ne ką kitą.

PRAKALBOS

Mažų namų savininkų 41 skyriaus prakalbos bus vasario 21, 1936, Lietuvių darbininkų svetainėj, 209 E. 79th St. Prakalbų tikslas pasitart taksų klausimu.

Vasario 25-tą bus balsavimas. Turime susiprast, nes taksų kėlimui nėra galo.

J. Z.

SUGAR NOTCH

ŠV. VARDO DRAUGIJOS CARD PARTY

Šv. Petro ir Povilo parapijos Šv. Vardo dr-ja rengia card party sekmadienio vakarą, vasario 23, parapijos auditorijoj.

Pelnas eis beisbolo komandos naudai. Mūsiškė komanda priklauso prie Šv. Vardo Dr-jos Beisbolo Lygos.

Draugijos dvasios vadu yra kun. J. J. Šupšinskas. Valdybos sąstatas 1936 m.: pirmin. — J. Valčiauskas, vice pirm.—B. Uluzas, sekr. — B. Šimkonis, finansų sekr. Ant. Kačkauskas.

Sporto mėgėjus ir rėmėjus užkviečiam atsilankyt į mūsų rengiamą card party.

PITTSTONO ŠV. KAZMIERO PARAPIJOS MOTERŲ SĄ-GOS 19 KUOPOS NARĖS

Kuopa rengia pre-lenten card ir bingo party sekmadienio vakare, vasario 23-čią, bažnytinėj svetainėj. Vidury sėdi buvusis asistentas gerb. kun. Juozas Aruškevičius ir didžiai gerb. klebonas kun. Jonas Kasakaitis. Iš kairės dešinėn sėdi kuopos pirmininkė ir uoli organizatorė p-ni Julė Sakalauskienė.

PITTSTON

GRAŽIAI PAMINĖJO VASARIO 16-TĄ

Sekmadienį, vasario 16-tą, Liet. Piliečių Klubo svetainėj, pittstoniečiai gražiai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės 18-tas metines sukaktuves.

Programą atidarė ir vedė vietos veikėjas Antanas Galinskas.

Šv. Kazimiero parapijos abu chorai, vadovaujant muz. Juozui Kudirkai, galingai sudainavo "Užtraukim, jaunime," J. Žilevičiaus.

Vietos kleb. kun. J. Kasakaitis pasakė karštą kalbą apie Vilniaus ir Klaipėdos problemas.

Augusių choras, muz. J. Kudirkos vadovaujamas, šauniai sudainavo "Kur bėga Šešupė," Č. Sasnuasko.

Vietos vikaras kun. V. Kupstas pasakė trumpą, bet patrijotišką kalbą. Tai buvo pirmoji jo viešą kalba Pittstone..

Šv. Agnietės choras gražiai padainavo "Plaukia baltas mėnesėlis," Žemaičio.

"Garso" redaktorius M. Zujus kalbėjo apie tautos kovas už laisvę ir nepriklausomybę ir Amerikos lietuvių talką bei nuopelnus.

Merginų jungtinis choras sudainavo "Plaukia sau laivelis," Šimkaus.

Birutė Kazakevičiūtė iš Lee Park aiškiai, jausmingai padeklamavo porą Vasario 16-tai pritikintų eilių. Jos deklamavimą publika palydėjo gausiais plojimais.

Adv. A. Šalna iš Boston, Mass., kalbėjo apie lietuvių tautos talentus praeity ir dabarty, duodamas gausių pavyzdžių.

Augusių choras sudainavo "Kur giria žaliuoja," Gudavičiaus, o užbaigė jungtinis choras "Vilnium," Vanagaičio, ir Lietuvos himnu.

Chorams pianu akompanavo Pr. Ševetas.

Didelis kreditas priklauso muz. J. Kudirkai, kurs į programą įtraukė abu didžiuliu choru, kurie taip šauniai pasirodė.

Po programos sekė šokiai.

Publikos buvo apie 500.

Šį paminėjimą surengė vietinio Vilniaus Vadavimo skyriaus valdyba, būtent, Ant. Galinskas, kun. J. Kasakaitis, Kazys Šakočius, J. Laukaitis, Petras Seniauskas, Albinas Šeporaitis, Juozas Kudirka, K. Karsokas, G. S. Laukaitis, Saveras Marozas ir Juozas Čeikys.

CARD PARTY IR ŠOKIS

Jau viskas prirengta Card Partei ir šokiui, kurie įvyks pirmadienį, vasario 24-tą, American Legion Home, West Pittston.

Šokiams gros Ralph Paul orkestras.

Įžangos tikietus (50 centų) įsigykite pas rengimo komisijos narės.

M. Rimaitė yra komisijos pirmsėdė. Jai padeda šios sodalietės: M. Beruliūtė, E. Krušnauskaitė, R. Kižiūtė, Kl. Kižiūtė, J. Vaitkevičiūtė, V. Marcinkevičiūtė, M. Rimaitė, M. Buzaitė, A. Šiugždiniūtė, O. Marčilioniūtė, O. M. Seniauskaitė, K. Verson, R. Abromavičiūtė, B. Abromavičiūtė, F. Guss, A. Mattison, H. Mattison, F. Vitkauskaitė, St. Jankūnaitė, A. Lenkaitytė, F. Verbauskaitė ir F. Keder.

Lošėjai prašomi atsinešt savo kortas.

ROBERTAS GALEVIČIUS —SARŽENTAS

Šiomis dienomis Robertas Galevičius Pittstono miesto valdybos narių paaukštintas į saržento vietą.

Per du metu R. Galevičius tarnavo paprasto policijanto vietoje, bet jo mažiausias ir menkiausias darbas buvo kuo geriausia atliktas ir jo kantrybė ir vyriškumas nepraėjo pro kitataučių oficijalų nuožiūrą. Taip pat prie Roberto vėliausio paaukštinimo prisidėjo ir jo mandagumas, kurį parodė visiems su kuriais jam teko susidurti.

Šia proga Šv. Vincento de Paul draugija, gyvuojanti Šv. Kazimiero parapijoje, sveikina parapijietį p. Galevičių ir džiaugiasi dėl jo paaukštinimo. Robertas Galevičius yra vienas iš pirmutinių draugijos narių.

Kaip ir visuose darbuose, taip ir šios labdarybės draugijos tyliuose darbuose rodė savo mandagumą ir stengėsi šelpti savo tautiečius visomis savo jėgomis. Jo įtekme draugija gali lengvai prieiti prie valstybinių šelpiančių įstaigų, kurios Šv. Kazimiero parapijiečiams, reikalui esant, teikia stiprią paramą ir dėl to mūsų draugija stovi pirmose diecezijos labdarybės darbų eilėse.

MOT. SĄ-GOS 19 KUOPOS CARD IR BINGO PARTY

Moterų Sąjungos 19 kp., gyvuojanti Šv. Kazimiero parapijoje, rengia card ir bingo party, sekmadienio vakare, vasario 23, bažnytinėj svetainėj.

19 kp. visuomet rengia ir pasiryžus toliau remti parapijos reikalus ir labdarybės įstaigas.

Kuopos narės išrinko darbščią komisiją sudaryti planus, kad vakaras būtų sėkmingas rėmėjams ir kuopai ir komiteto raportas nurodo, kad vasario 23 card party ir bingo bus vienas iš žymiausių šių metų parengimų. Po kortų lošimo bus duodami užkandžiai. Taip pat bus duodamos durų dovanos.

Julė Sakalauskienė, kp. pirmininkė, išrinkta bingo vedėja, o Ona Marozienė, kp. rašt., išrinkta kortų vedėja. Joms asistuoja pp. Pranė Laurinaitienė, Pranė Juškevičienė, Anastazija Kišonienė, Katarina Vizgaitienė, Ona Galinskienė, Marijona Karosienė, Eleonora Baranauskienė, Karolina Poderienė, Domicelė Rutkauskienė, Pranė Stočkūnienė ir p-ni Vilienė.

Lošiantieji prašomi atsinešt savo kvotas.

SCRANTON

ŠV. ONOS D-JA SULAUKĖ 25 M. GYVAVIMO

Labai gražu ir malonu matyti, kad Šv. Juozapo lietuvių parapijoj gyvuoja Šv. Onos draugija, kuriai šiais metais suejo 25 metai ir kuri apvaikščioja sidabrinį jubiliejų.

Šv. Onos draugija uždėta sausio mėnesį, 1911 metais. Ją įsteigė mūsų didžiai gerbiamas klebonas kun. J. Kuras. Tuo laiku buvo tiktai kelios moterys priklausančios prie šios draugijos, bet per ilgą, gerą ir sunkų darbavimasi, susilaukė šiais metais 25 metų gyvavimo ir turi keletą šimtų narių.

Ši draugija apvaikščiojo savo sidabrinį jubiliejų labai iškilmingai. Vasario 7, ryte, klebonas kun. Kuras atlaikė iškilmingas šv. mišias draugijos narių intencijai. Per šv. mišias visos Šv. Onos draugijos narės in corpore priėmė Šv. Komuniją.

Bažnyčios altoriai ir Šv. Onos stovyla buvo gražiai papuošti gerų sesėlių kazimieriečių.

Vasario 9 dieną, 4 valandą po pietų, visos narės susirinko mokyklos svetainėje vakarienės, kurią surengė pačios narės. Valgiai buvo skanūs.

Kun. Kuras pasveikino visas draugijos nares ir padėkojo už gerą sutikimą ir už gerą pasidarbavimą Šv. Juozapo parapijos naudai. Taipgi ragino, kad ir toliau gyvuotų tokiame sutikime ir darbuotūs, kaip kad darbavosi per pereitus 25 metus.

Te gyvuoja Šv. Onos draugija, ir lai prisirašo ne tik senesnės moterys, bet jaunesnės ir merginos, ir lai joms Dievas padeda sulaukt 50 metų gyvavimo ir apvaikščioti auksinį jubiliejų!

Parapijonas

Aną dieną pasitaikė užeiti į Juozo Lažaunyko užeigą, North Main Ave. Jis per Liquor Store parsitraukė iš Lietuvos keisą lietuviškų gėrimų (valstybinės). Pirmu sykiu pasitaikė lietuviškos valstybinės ragauti, tikrai gera.

J. V.

NIKODEMAS A. WILKELIS
LAISNIUOTAS LIETUVIS GRABORIUS
Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti
6522 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO
Telephone Henderson 9292

IZIDORIAUS SAMO JEWELRY KRAUTUVĖ,
kurioje parsiduoda visoki brangakmenys, įvairios rūšies žiedai, rašomos plunksnos ir kitokios gražnos. Šioje krautuvėje viskas parsiduoda numažinta kaina. Taip pat čia yra taisomi ir laikrodžiai.
6704 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

ST. CLAIR BAKERY
SKANIAUSIA IR GERIAUSIA RUGINĖ IR KVIETINĖ DUONA
Norintieji jos gauti namuose ar krautuvėse, kreipkitės pas
K. OBELS-OBELIENĮ
6212 SUPERIOR AVE. (1400 E. 62th St.), CLEVELAND, OHIO
Telephone Henderson 6710

DELL E. JAKUBS—JAKUBAUSKIENĖ
LAISNIUOTA GRABORĖ—LICENSE FUNERAL DIRECTOR
Lithuanian Funeral Home
Automobiles and Invalid Car Service
6621 EDNA AVENUE CLEVELAND, OHIO
North of Superior at E. 67th St. Tel. Endicott 1763

VIENATINIS VIETINIS PASTOVUS LIETUVIS
REAL ESTATE IR GENERALIS APDRAUDOS AGENTAS
19 Metų Praktikos Tame Biznyje
PETRAS P. MULIOLIS
6606 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO
Telephone Henderson 6725

Vietinės Žinios

LANKĖSI

Vasario 13-tą lankėsi St. Gegužis, buvęs SLA prezidentas, iš Mahanoy City, Pa. Jis buvo atvykęs į a. a. M. Raginskó laidotuves ir prie progos teikėsi atlankyti Centro Raštinę.

Vasario 15-tą lankėsi žinoma lietuvių spaudos bendradarbė rašytoja Marijona Navikevičienė-Aukštaitė iš Montreal, Canada. Ji čia kelias dienas viešėjo pas seserį ir švogerį p. J. Rasimavičius, Plainsville.

GRAŽIAI PAMINĖJO VASARIO 16-TĄ

Wilkes-Barre nepriklausomybės 18 metų apvaikščiojimas įvyko parapijos svetainėj.

Rengėjais buvo LRKSA 17-ta ir 14-ta kuopos.

Programą atidarė 17 kuopos pirmininkas Juozas Batvinskas.

Vakaro vedėjas gerb. klebonas kun. J. K. Miliauskas gražiais žodžiais pristatinėjo kalbėtojus taipgi baigus kalbėti, kiekvieno kalbą padailino savo tinkamomis pastabomis. Kalbėtojais buvo adv. J. S. Lopatto, kun. V. Šimkonis iš Wanamie, Putirskas iš Scrantono ir LRKSA Sekretorius J. B. Šaliūnas.

Žmonių buvo daug, ūpas geras.

Pertraukose parapijos jaunasis choras sudainavo šias daineles: "Pas motinėlę," "Už jūrų," Šimkaus, "Atsiminimo gėlė," Bačiulio.

Pranas Jančaras sudainavo "Kada gi, lietuvi," J. Žilevičiaus.

I. Niemkevičiūtė, V. Sinkevičiūtė, Berta Joškiūtė ir S. Paulenkaitė sudainavo "Lietuva brangi" ir "Leiskit į tėvynę," Vanagaičio.

Jonas ir Antanas Jančarai, St. Aimutis ir Sal. Bekampis sudainavo "Ar tu žinai, mano broli."

Birutė Kazakevičiūtė padekiamavo gražias tinkamas eiles.

VASARIO ŠEŠIOLIKTA WYOMING KLONY

Šį metą Wyoming Klonis gerai atsižymėjo minint Vasario 16-tą, Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Wilkes-Barre gražiai minėjo Vasario 16-tą. Turėjo keturis gerus kalbėtojus. Kalbėjo adv. J. Lopatto, kun. V. Šimkonis, Susivienymo sekretorius J. B. Šaliūnas ir net turėjo parsikvietę P. Putirską iš Scrantono. Jis yra sužeistas mūšy su bolševikais Lietuvos armijos kareivis. Klebonas kun. J. K. Miliauskas labai patriotiškai vedė programą. Muz. Stulgaitis turėjo prirengęs muzikalę programą.

Luzerne labai šauniai minėjo Vasario 16-tą. Šv. Onos parapijos choras, vadovaujant muz. J. Varaičiui, davė gražią dainų programą iš stoties WBRE tris trečdalius valandos. Kalbėjo Susivienymo Sekretorius J. B. Šaliūnas tema: "Ką reiškia lietuviams Vasario 16-ta" ir apie Lietuvos nepriklausomybę. Viktoras Motiejūnas gražiai ir aiškiai per radio aiškino programą.

Plymouth'as šiemet irgi gražiai atžymėjo Vasario 16-tą. Muz. P. J. Karašauskas turėjo prirengęs gražią muzikalę programą. Kalbėjo kun. J. Šupšinskas ir kun. J. Auruškevičius. Klebonas kun. A. J. Sinkevičius gražiai patriotiškai vedė programą.

Pittstonas, kaip ir kas metą, Vasario 16-tą minėjo iškilmingai. Muz. J. Kudirka turėjo prirengęs gražią muzikalę programą. Kalbėjo klebonas kun. J. Kasakaitis, asistentas kun. V. Kupstas, "Garso" redaktorius Matas Žujus ir adv. A. Šalna. Žmonių turėjo labai daug. Vakarą baigė šokiais.

Scrantonas Vasario 16-tą minėjo smarkiai. Žmonių atsilankė daug; Providence Lietuvių Auditorija buvo užsikimšus. Kalbėjo miesto majoras Stanley Davis, teisėjas Hoban ir specialiai tai dienai buvo parkviestas iš South Bostono advokatas Šalna. Šį Lietuvos nepriklausomybės minėjimą rengė Politikos ir Taurų klubai.

ŠV. TREJYBĖS PARAP. SODALIEČIŲ DR-JA

Sekmadienį, vasario 16 d., laike šv. mišių, laikytu 8 val. ryte, vyresniųjų sodaliečių narės priėmė Šv. Komuniją, kaip ir kas mėnuo.

Po šv. mišių sekė susirinkimas, kuriame buvo užbaigti pereitų metų dalykai ir pradėti nauji su nauja valdyba.

Nutarta sezono veiklumą pradėti su gegužės metiniu balium. Komisija išrinkta ir vedėja tos komisijos yra veikli mergaitė panelė Valerija Žaliaduoniūtė.

Malonu yra girdėti, kad narių skaičius didinasi su kiekvienu šauktu susirinkimu, pasirodant, kad draugija, narės ir vadai nenuilstančiai dirba dvasios naudai.

Penktadienio vakare, po vyresniųjų sodaliečių priežiūra, jaunosios sodalietės laikė Valentine party. Apsimainė su Valentine linkėjimais, skaniai užkando ir patenkintos išsiskirstė.

Dovanos duotos, kurios vaišino dainomis: Peggy Honeywell, Onutė Karaliūnaitė, Katarina Pikaitė, Florence Wojcik, Irena Wojcik, Adelė Juškaitė, Patricija Grimailaitė ir Uršulė Kaulikė.

Šoko: Katutė Smaidžiūnaitė ir Beatrice Kupriūtė.

Pianu paskambino Florence Koncevičiūtė. *Koresp.*

KINGSTON

IŠ 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMO

Susirinkimas įvyko sekmadienį, vasario 16, 1 val. po pietų bažnytinėj svetainėj. Jokių svarbių reikalų svarstymui nebuvo, tik organizatoriai išdavė raportus. Iš priežasties blogo oro negalėję dar daug ką nuveikti. A. Muckus tvirtino, kad nuo dabar pradėsią veikti visu uolumu naujų narių prirašymui. Taipgi buvo išduotas card party rengimo komisijos raportas. Card party įvyko sausio 26-tą. Pajamų turėjo $123.91; išlaidų $30.29. Pelno liko $93.62.

PADĖKA

1-mos kuopos card party rengimo komisija dėkoja visiems, (kurių vardai dar nebuvo organe paminėti), šiuo bei tuo prisidėjusiems prie šio vakaro pasisekimo.

Graborius Vincas Šukvietis daugiausia prisidėjo. Jis savo lėšomis išspausdino tikietus ir padovanojo du kumpiu. E. Abraitis davė 10 svarų cukraus, Jurgis Pileckis 5 sv. cukraus, Pileckienė bingo dovaną, Preleikienė 4 kvortas pieno, Urbonavičienė 4 kenus smetonos, Dapkevičienė bingo dovaną, Burbulienė bingo dovaną, Maksimavičienė bingo dov., Leškauskienė bingo, J. B. Šaliūnas dvi bingo dovanas, Vasiliauskienė bingo, Venslauskas 50c.

Visiems tariame nuoširdų ačiū!

Jurgis Jonavičius, kp. pirm.
Rožė Preleikienė, kom. pirm.

VISI Į SODALIEČIŲ CARD IR BINGO PARTY

Sekmadienio vakare, vasario 23, Šv. Marijos parapijos sodalietės rengia card ir bingo party parapijos salėj.

Bus daug gerų dovanų dėl bingo ir kortuojantiems dėl praizų.

Sodaliečių d-jos valdybair rengimo komisija užkviečia skaitlingai atsilankyti į jų rengiamą pramogą, o jos užtikrina, kad visi atsilankiusieji praleis smagiai vakarą ir laimės gerų dovanų.

CARD PARTY rengia LRKSA 14-ta kuopa sekmadienio vakare, vasario 23, parapijos salėj, kamp. Meade ir South Sts., Wilkes-Barre. Dovanos lošiantiems. Įžanga 25c.

WYOMING VALLEY LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO DABARTINĖ VALDYBA

MRS. JOSEPH VENSLAUSKAS, Prezidentė

MRS. PETER KUTZ, Vice Prezidentė

MISS AGNES VETCHER, Protokolų Raštininkė

MRS. JOHN KUCHEMBA, Iždininkė

MISS ELEONOR KRAUŽLIS, Finansų Raštininkė

MISS ANNE M. GRIMAILA, Korespondentė

WYOMING VALLEY LIET. MOTERŲ KLUBO BANKIETAS

Pirmadienio vakare, vasario 16, Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubas surengė savo narėms 8-tą metinį bankietą Sterling Hotely.

Kalbėjo Mrs. Charles Long ir Mrs. J. Venslauskienė, klubo prezidentė; Mrs. Joseph Petras buvo bankieto pirmininkė, Mrs. Peter Brussock toastmaster.

Vaizdelį perstatė Morta Beruliūtė; paskaitėlę davė El. Krušnauskaitė.

Klubo kvintetas, susidedantis iš Margarietos Baldauskaitės, Pranės Klimavičiūtės, Mrs. W. Paukienės, Mrs. J. Skammer ir Mrs. Elizabeth Shuldusky, perstatė komišką italų operą "Spaghetti." Mrs. Mary Regal dainavo solo, Mrs. Anna Mras akompanavo.

Klubietės praleido labai smagiai vakarą. Dainavo specialiai išspausdintas lietuviškas ir amerikoniškas dainas. Orkestras grojo valgant ir šokiams.

Stalai buvo gražiai papuošti ir valgiai kuo geriausi.

Moterys ir merginos buvo labai gražiai pasirėdę.

MRS. JOSEPH PETRAS, Bankieto Pirmininkė

LUZERNE

PARAPIJOS BAZARAS SEKMINGAS

Pereitą šeštadienį, vasario 15, Ideal Ballroom svetainėj, prasidėjo Šv. Onos parapijos bazaras. Bazaras bus sekmingas, nes žmonių per visus vakarus lankosi daug.

Svetainė gražiai išdekoruota. Šone įrengtos įvairios "booths" laimėjimui visokių dovanų, o vidury šoka. Groja skirtingas orkestras. Bazaras baigsis šeštadienio vakare, vasario 22.

Paskutinį vakarą tikimasi labai daug žmonių.

PETRAUSKO UŽEIGA
Po Vardu
CHAS PETROWSKI
CAFE
49 BUCKINGHAM AVENUE
LUZERNE, PA.
Užlaiko Visokius Gėrimus ir Užkandžius
Mandagus Patarnavimas

PLYMOUTH

ŠAUNIAI MINĖJO VASARIO 16-TĄ

Sekmadienį, vasario 16, plymouthiečiai labai gražiai minėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

10:30 val. ryte gerb. klebonas kun. A. Sinkevičius atnašavo šv. mišias už žuvusių kovotojų už Lietuvos laisvę sielas.

Vakare, nors buvo skelbta, kad programa prasidės 7:30, bet publika pradėjo rinktis visa valanda anksčiau ir netrukus visos erdvios Šv. Kazimiero parapijos salės sėdynės jau buvo užpildytos publika. Gerb. kleb. kun. Sinkevičius programą atidaro gražia įžangine kalba ir pristato skaitlingą berniukų chorą ir jo vadą muz. Karašauską. Choras susidedąs iš apie 60 berniuku sudainuoja: "Išeivių dainą," "Aš sutikau žydelį," "Šale kelio vieškelėlio" ir "Kur banguoja Nemunėlis."

Kalba kun. J. Auruškevičius Eynon, Pa. liet. parapijos klebonas. Jo kalba buvo trumpa, bet nuoširdi ir patrijotinga. Pažymėjo, kad trečdalis mūsų tautos yra lenku vergijoj ir daugelis lietuvių kenčia vokiečių priespaudą. Ragino kovoti už suvienymą visų tautos dalių ir teikimą pavergtiems mūsų broliams ne tik moralės, bet ir materialės paramos.

Neseniai suorganizuotas vyrų choras sudainuoja "Vilniun trauk" ir "Vilko maršą."

Programos vedėjas paaiškina sekančio programos numerio svarbą ir didžiulis choras gieda "Maldą," už žuvusius už Lietuvos laisvę.

Kun. J. Šupšinskas, Sugar Notch liet. parapijos klebonas, pasako ilgoką kalbą apie Lietuvos vargus esant rusų vergijoj ir apie dabartį.

Didysis choras sudainuoja galingą A. Vanagaičio dainą "Vilnius."

Programos vedėjas kun. A. Sinkevičius pasako gražią tikrai patrijotingą kalbą pritaikintą jaunimui ir apgailestaudamas, kad į šį parengimą neatsilankė tiek jaunimo, kiek jo turėjo atsilankyti, padaro labai vykusį palyginimą čionykščio jaunimo su senovės graikais. Graikams doriškai susmukus, jų garsusis išminčius Demostenas bandęs juos įspėti, kad tautai gręsia pavojus, jei jie nepamesią nedoro gyvenimo, bet jie nekreipė dėmesio į jo kalbą. Tuomet Demostenas juos sudomino pasakojimu apie tulą žmogų, kuris nusisamdęs arklį jojo per tyrus ir neištvėręs kaitros norėjęs atsisėsti arklio šešėlio pavėsy, bet arklio savininkas jam to neleidęs padaryti, nes jis nusisamdė arklį, o ne jo šešėlį. Ir tai pasakęs išminčius nutraukė savo kalbą. Tuomet atėniečiai pradėjo prašyti, kad jis baigtų pasakojimą. Bet Demostenas juos išbarė, kad jie nesidomina tėvynei gręsiančiu pavojumi, bet susiinteresavo arklio šešėliu. Taip ir mūsų jaunimas nenori klausyti, jei kas jį perspėja, jog jis skęsta ištautėjimo bangose ir pataria gelbėtis. O tas pats jaunimas daug daugiau domisi įvairių rūšių sportu.

Po gražios programos vedėjo kalbos didysis choras programą apvainikuoja šiomis patrijotingomis dainomis: "Kur bėga Šešupė," "Tas ne brolis" ir tautiniu himnu "Lietuva, tėvynė mūsų."

Trys dainos buvo pajvairintos vaizdais, būtent, begiedant "Maldą," choristams pasitraukus į šalis, prasiskleidžia antroji uždanga ir gilumoj estrados pasirodo gedulingai apsirengusi motina besimeldžianti prie kryžiaus ant savo sūnaus kapo žuvusio už tėvynės laisvę. Dainuojant "Vilnius," pavergtąją Vilniją atvaizdavo mergina sukaustyta geležiniais retežiais. O tautinį himną giedant, pasirodė mergina vaizduojanti laisvą nepriklausomą Lietuvą ir šale josios ginkluotas karys, kuris pasiryžęs aukoti savo gyvybę, jei nedoras priešas kėsintųsi ją pavergti. Už jų plevėsuoja trispalvė vėliava. Tie vaizdai padarė į publiką gilaus įspūdžio, ypač kad šviesos buvo gerai suderintos ir turima ruiminga estrada. Be to, geras vaizdas daug iškalbingiau kalba, negu kalbėtojas ir ilgiau pasilieka, negu girdėti žodžiai.

Vien tik meniškoji programos dalis buvo verta bent 50 centų įžangos asmeniui. Kaštin, ar ateity nevertėtų, turint tokią programą, imti kad ir mažą įžangą ir pelną skirti pavergtų brolių vadavimui?

Kai kas sako, kad Plymouth'e buvus patrijotiškesnė programa, negu iš Kauno girdėtoji per radio. Išeitų, kad plymouthiečiai didesni patrijotai už kauniečius.

Laimingi plymouthiečiai, kad jie turi tokius vadus, kaip kleb. kun. Sinkevičius ir muz. P. Karašauskas. Tai jų pastangomis buvo suruošta tokia graži programa. Ir nors jiedu Amerikoj gimę ir augę, bet yra didesni patrijotai ir parodo daugiau takto, negu kai kurie atvykusieji iš Lietuvos. *Rap*

A. A. MAMERTAS RAGINSKAS

Pirmadienį, vasario 10, 5 val. po pietų su šiuo pasauliu persiskyrė Mamertas Raginskas, žymus šios apylinkės veikėjas.

Šeštadienio ryte, vasario 8-tą, velionis išėjo į darbą turėdamas slogą (šaltį). Padirbėjus porą valandų, bosai pamatė, kad jis nesijaučia gerai — liepė jam eiti namo. Kaip paprastai visi mainieriai daro — eidamas namo jis irgi išsiprausė. Prausyklos būta šaltos — tas šaltis dar daugiau jį suėmė.

Nuo buso, kur ima tik penkias minutes pareiti namo — jam ėmė pusantros valandos. Parėjęs atsigulė. Paskui pašauktas daktaras pasakė, kad velionis turi plaučių uždegimą.

Pirmadienį apie penktą valandą velionis porą sykių klausė, ar švogeris dar neparėjo iš darbo.

5 val. švogeris parėjo iš darbo. Velionis Mamertas porą sykių į jį pasižiūrėjo ir, nieko nepasakęs užmerkė akis.

Velionis M. Raginskas gimė birželio 4, 1886 metais, Slabados miestely—Dzūkijoj.

Į šią šalį atvyko 1910 m. Visą laiką dirbo anglies kasyklose. Gyveno Plymouth, o per paskutinius 12 metų gyveno Lynwoodo kaimely, Plymoutho parapijoj.

Vedė Oną Barzdaitytę, kuri mirė kovo 4, 1922 m.

Velionis dideliam nuliūdime paliko dukterį Liudviką, 22 m., sūnų Reimoną, 18 m., kuris lanko mokyklą; taipgi žmonos seserį Adelę ir švogerį Juozą Karanauską ir kitą švogerį Kerutį.

Nuo žmonos mirimo gyveno su Karanauskais iki mirčiai.

Dirbant anglies kasyklose per keletą metų buvo lokalo raštininku, o paskutiniu laiku buvo "docking boss."

Buvo geros širdies, rimtas ir teisingas žmogus.

Dar prieš mirsiant, kun. A. J. Sinkevičius išklausė išpažinties. Su bažnytinėmis iškilmėmis iš Šv. Kazimiero bažnyčios palaidotas parapijos kapinėse. Velionis priklausė Šv. Kazimiero parapijoj.

Laidotuvėse tarp kitų dalyvavo buvęs SLA prezidentas St. Gegužis iš Mahanoy City ir buvęs vice prez. V. Kamarauskas, vietinis.

Ilsėkis, Mamertai, Viešpaties ramybėje!

SUSILAUKĖ SŪNAUS

Vladą Dimšą, žinomą šioj apielinkėj muzikantą ir barberį, pirmadienį aplankė jį garnys ir atnešė sūnų.

Motina ir sūnus geroj sveikatoj.

Lietuviška Auksinių Daiktų Krautuvė
Užlaikome įvairios rūšies gražių (juwelry) ir taisome įvairių rūšių laikrodžius gerai ir pigiai.
S. POTOCKIS
82 SOUTH MAIN STREET
Wilkes-Barre, Pa.
(Buvusiam Union Saving and Trust Co. Building, antros lubos)

A. † A.

B. MATULEVIČIENĖ

Pirmadienį, vasario 17, mirė LRKSA 209 kuopos narė Bronė Matulevičienė, Simono Matulevičiaus, LRKSA 209 kp. pirmininko, žmona.

Nuliūdime paliko vyrą Simoną, dukteris Anelę Nametkienę, Julę ir Oną, ir sūnus Petrą ir Simoną.

"Garso" ir Susivienymo" štabas reiškia šeimai užuojautą!

MINERS MILLS

ŠVENTOS MIŠIOS UŽ ANDREW LAVIX, JR.

Sekmadienį, vasario 23-čią, Šv. Pranciškaus bažnyčioj bus šv. mišios už Andrew Lavix, Jr., Šv. Vardo dr-jos nariai ir velionio draugai eis in corpore prie Šv. Komunijos. Per mišias p. Faust giedos solo, p-lė Nelė Pajaujūtė akompanuos vargonais. Choras irgi giedos.

Po pamaldų bus pusryčiai, kurių metu kalbės J. Mieškovskis. Sodalietės tarnaus prie stalų.

B. J. Aleksis

JUOKŲ VAKARAS

Juokų vakaras bus vasario 23, 1936, 7:30 valandą vakare, Šv. Pranciškaus parapijos svetainėj, Miners-Mills. Rengia jaunesnės sodalietės.

Bus juokų visiems suaugusiems ir mažiems. Šioj programoj bus vaidinama komedija "Teta iš Kalifornijos," kuri prajuokins kiekvieną atsilankiusį.

A. Jankevičiūtė, koresp.

KO V. MOTIEJŪNAS NORI?

Nuo pat Kalėdų Šv. Onos parapijos kvartetas, vadovaujant muz. J. Varaičiui, kas sekmadienio vakarą 8-tą val., iš stoties WBRE, duoda pusvalandžio gražią lietuvišką dainų programą. Viktoras Motiejūnas, žinomas Luzernės biznierius, yra programos aiškintojas.

P-nas Motiejūnas iš pradžios gavo WBRE stotį tik 15 minučių. Paskui išsiderėjo pusvalandį. Jo noru yra gauti tą stotį visą valandą, kad vieną sekmadienį dainuotų vienas Wyoming Klonio lietuvių parapijos choras, kitą — kitas ir tt. Taip, kad žmonės galėtų pasiklausyti gražių lietuviškų dainų, be kišamų į tas programas skelbimų.